

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
NEVŞEHİR VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

NEVŞEHİR İLİ 2020 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

**HAZIRLAYAN:
NEVŞEHİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

NEVŞEHİR – 2021

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	3
A.1. HAVA KALİTESİ	3
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER	5
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	8
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	8
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	13
A.5. GÜRÜLTÜ	18
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	18
A.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	18
B. SU VE SU KAYNAKLARI	19
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	19
B.1.1. Yüzeysel Sular	19
B.1.1.1. Akarsular	19
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	19
B.1.2. Yeraltı Suları	19
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	20
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	21
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	23
B.3.1. Noktasal kaynaklar	23
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	23
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	23
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	23
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	23
B.3.2.2. Diğer	23
B.4. DENİZLER	23
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	24
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	24
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	24
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	25
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	25
B.5.2. Sulama	25
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	25
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	25
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	25
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	26
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	26
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	26
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	26
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	30
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler	30
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	31
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	31
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	31
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi	31
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	31
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	32
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	33

C. ATIK	34
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	34
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	36
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	36
<i>C.3.1. Eğitimler</i>	36
<i>C.3.2. Atık Getirme Merkezleri</i>	37
<i>C.3.3. Atık Miktarları</i>	37
<i>C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı</i>	41
<i>C.3.5. Ekipman</i>	42
<i>C.3.6. Kompost</i>	42
<i>C.3.7. Sıfır Atık Belgesi</i>	43
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	43
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	45
C.6. ATIK MADENİ YAĞLAR	48
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	49
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	49
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER	49
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	50
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	52
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	52
<i>C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları</i>	56
<i>C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül</i>	56
<i>C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları</i>	56
C.13. TIBBİ ATIKLAR	56
C.14. MADEN ATIKLARI	57
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	57
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	59
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	59
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	59
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	60
D.1. FLORA	60
D.2. FAUNA	60
D.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	60
<i>D.3.1. Ormanlar</i>	60
<i>D.3.2. Milli Parklar</i>	61
<i>D.3.3. Tabiat Parkları</i>	61
D.4. ÇAYIR VE MERA	61
D.5. SULAK ALANLAR	61
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	62
<i>D.6.1. Tabiat Anıtları</i>	62
<i>D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları</i>	62
<i>D.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	62
<i>D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	62
<i>D.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	62
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	63
E. ARAZİ KULLANIMI	64
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	64
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	66
<i>E.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	66
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	67

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	67
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ.....	67
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	69
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	70
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI.....	70
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	70
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	71
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	72
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	74
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	74
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	74

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge A.1 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri.....	3
Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	4
Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi.....	4
Çizelge A.4 –2020 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	5
Çizelge A.5 – 2020 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	7
Çizelge A.6 - 2020 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	7
Çizelge A.7 - 2020 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	15
Çizelge 8 - 2020 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	17
Çizelge B.9 –İlin akarsuları.....	19
Çizelge B.10 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	19
Çizelge B.11 – Yeraltı suyu potansiyeli	20
Çizelge B.12 - 2020 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	21
Çizelge B.13 – Su Kaynakları ve Deşarj Noktaları.....	23
Çizelge B.14 – Hidroelektrik Santraller.....	26
Çizelge B.15 – 2020 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	29
Çizelge B.16 – 2020 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	30
Çizelge B.17 – 2020 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	30
Çizelge B.18 - 2020 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler.....	31
Çizelge B.19 – 2020 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	32
Çizelge B.20 - 2020 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	32
Çizelge B.21- 2020 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	32
Çizelge C.22 - 2020 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	35
Çizelge C.23 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler	36
Çizelge C.24 – 2020 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri.....	377
Çizelge C.25 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı	41
Çizelge C.26 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı	41
Çizelge C.27 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar.....	42
Çizelge C.28 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri.....	42
Çizelge C.29 - Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almış kurum türlerine ilişkin bilgiler.....	43
Çizelge C.30 - 2019 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları*	43
Çizelge C.31 - 2020 yılında kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	44
Çizelge C.32- 2020 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	44
Çizelge C.33 - 2020 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	44
Çizelge C.34 – 2020 yılında Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı (AAYP) durumu.....	45
Çizelge C.35 - 2020 yılında Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum	45

Çizelge C.36 - 2019 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*	47
Çizelge C.37 – 2019 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	48
Çizelge C.38 – Yıllar itibariyle toplanan atık akü ve pil miktarı (kg)*	49
Çizelge C.39 – 2019 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	49
Çizelge C.40 –2019 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	49
Çizelge C.41 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	50
Çizelge C.42 –2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	52
Çizelge C.43 - 2020 yılı teslim alınan ÖTA sayısı.....	52
Çizelge C.44 – 2019 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	52
Çizelge C.45 – 2020 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	57
Çizelge C.46 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı.....	57
Çizelge C.47 – 2020 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	57
Çizelge Ç.48 – 2020 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	59
Çizelge Ç.49 – 2020 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları	59
Çizelge D.50– Nevşehir İlindeki Doğal Sit Alanları.....	62
Çizelge E.51 – Arazi kullanım sınıflandırması	65
Çizelge F.52 – Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2020 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı	67
Çizelge F.53 – Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014-2020 yılları arasında verilen muafiyet Kararlarının sektörel dağılımı	69
Çizelge F.54 – 2014-2020 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	69
Çizelge F.55 – 2020 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	69
Çizelge G.56- 2020 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı.....	70
Çizelge G.57 – 2020 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları.....	71
Çizelge G.58 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	72

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik A.1 - 2020 yılında Merkez istasyonu PM ₁₀ -PM ₂₅ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	15
Grafik A.2 - 2020 yılında Merkez istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	16
Grafik A.3 - 2020 yılında Merkez istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	16
Grafik A.4 - 2020 yılında Merkez istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*	16
Grafik A.5 –2020 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	18
Grafik B.6 - 2020 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış. 4
Grafik B.6 - 2020 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Grafik B.7 – 2020 yılında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	277
Grafik B.8 – 2020 yılında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	288
Grafik C.9 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı.....	366
Grafik C.10 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı	41
Grafik C.11 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı	42
Grafik C.12 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	44
Grafik C.13 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Grafik C.14 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ toplama miktarları &	48
Grafik C.15 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	50
Grafik C.16 - Yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)	51
Grafik C.17 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı	51
Grafik E.18 – 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	64
Grafik F.19 – 2020 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	68
Grafik F.20 – 2020 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	68
Grafik F.21 – 2020 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	69
Grafik G.22 – ÇŞİM tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	71
Grafik G.23 – 2020 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	72
Grafik G.24 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	73
Grafik G.25 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	73

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 – İl ve İlçe Sınırları.....	2
Harita A.2 – Nevşehir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	13
Harita A.3 – Nevşehir ili Avanos İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	14
Harita E.4 – Nevşehir ilinin Çevre Düzeni Planı	66

GİRİŞ

Nevşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde yer almakta olup, İlin sınırını doğuda Kayseri, batıda Aksaray, güneyde Niğde ve kuzeyde Yozgat ile Kırşehir oluşturmaktadır.

Nevşehir ilinin yüzölçümü 5.386 km² dir. Kızılırmak vadisinin güney yamacına kurulmuş olan İl merkezinin rakımı 1.150 m dir. İl, doğudan batıya doğru inildikçe çukurluğu artan Kızılırmak vadisinin ikiye ayırdığı, güney ve kuzey bölgelerine doğru gidildikçe yükselen bir konum arz eder.

Erciyes Dağı ile Hasan Dağının aktif birer yanardağ olduğu dönemlerde püskürttükleri lav ve tüflerin milyonlarca yılda yağmur, rüzgar, akarsular gibi etkenler yoluyla aşınması sonucu oluşan ve şekliinden dolayı peribacası olarak adlandırılan, dünyada bu kadar yoğun örneği olmayan oluşumlar, bölgemizde turizmi etkileyen en önemli doğal kaynaktır. Peribacaları gibi ilginç jeolojik yapıların yanı sıra, kayalara oyulan yerleşim yerleri de ender doğal ve kültürel merkezlerdendir.

Nevşehir, tarih ve doğanın iç içe geçerek, bütünsel bir güzellik sergilediği beldeleri ve bölgede yaşamış uygarlıkların zenginleştirdiği kültürel birikimi ile Türkiye'nin eşsiz turizm cennetlerinden biridir. Birbirinden güzel kaya kiliseleri, doğal güzellikleri, vadileri ve yeraltı şehirleriyle bir açık hava müzesi durumundadır.

Dünyaca ünlü Türk düşünürü Hacı Bektaş-ı Veli ile Osmanlı döneminin ünlü sadrazamlarından Damat İbrahim Paşa'nın bu bölgede yaşamış olmaları da kültür ve turizm hareketlerinin olumlu yönde gelişmesine büyük katkı sağlamıştır.

Yer altı kaynakları bakımından zengin olan Nevşehir'in Acıgöl ve Derinkuyu yörelerinde perlit; Avanos'ta kaolin, Gülşehir'de barit, tuz ve linyit bulunmaktadır. İlimiz toprakları yer altı suları bakımından da zengin olup, Kozaklı ilçesinde kaplıcalar bulunmaktadır.

Tarım: Mevsim ve yağış şartları sebebiyle tarım ürünleri fazla çeşitli değildir. Tahıl, yumru ve sanayi ürünleri başlıca tarım ürünleridir. Patates üretiminde Nevşehir ili Niğde ve İzmir'den sonra üçüncü sırada bulunur. Ayrıca ilde şekerpancarı, buğday, arpa, çavdar, bakla, nohut, fasulye, mercimek yetiştirilir. Sebzeçilik gelişmiştir. Fakat meyvecilik bilhassa bağcılık önemli yer tutar. Meyve olarak üzüm, elma, zerdali, armut, kayısı, ceviz, dut, ığde, ayva ve badem yetişir.

Hayvancılık: Nevşehir ilinde arazinin ekime tahsis edilmesi sebebiyle yeterli otlak (çayır ve mera) yoktur. Fakat, besi hayvancılığı gelişmekte olup, bunun neticesi sığır miktarı artarken, küçükbaş hayvan sayısı gittikçe azalmaktadır.

Madenleri: Nevşehir ili maden bakımından zengin sayılmaz. İşletilmekte olan madenleri azdır. Gülşehir kaya tuzlarından yıllık ortalama 20 bin ton tuz üretilir. İl dahilinde yaklaşık 20 bin ton linyit çıkarılır. İl dahilinde iki kömür ocağı vardır.

Sanayi: Nevşehir'de sanayi yeni gelişmektedir. 10 kişi ve daha fazla işçi çalıştıran sanayi işyeri sayısı 100 civarındadır. Başlıca fabrikaları, meyve suyu, pekmez-marmelat, tuğla, kiremit, plastik hortum, yer karoları ve süs eşyası fabrika ve imalathaneleridir.

Nevşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde 38°12' ve 39°20' kuzey enlemleri ile 34°11' ve 35°06' doğu boylamları arasında kalır. Konya kapalı havzasında kalan Derinkuyu ilçesi dışında, bütünüyle Orta Kızılırmak Havzası'na giren Nevşehir, konum itibariyle Türkiye'nin tam ortasında olup, yüzölçümü 5.467 km²'dir. Ülke topraklarının binde 7'sini kaplar. Denizden yüksekliği 1.259 m'dir.

Harita A.1: İl ve İlçe Sınırları

Kaynak: <http://harita.sitesi.web.tr>

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Çizelge A.1 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2019 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2020 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Mart’a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	250	240	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	7	6	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.2’ de verilmektedir.

Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
<i>Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..</i>	<i>..hava kalitesi koşulları..</i>	<i>..bu renkler ile sembolize edilir..</i>	<i>..ve renkler bu anlama gelir.</i>
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirlenmeler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

**Çizelge A.4 –2020 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(ÇŞİM, 2021)**

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri		
Asit Üretim Tesisleri		
Atık Geri Kazanım ve Bertaraf Tesisleri		
Cam Üretim Fabrikaları		
Çimento		
Demir - Çelik ve Metalurji Fabrikaları		
Doğalgaz Çevrim ve Termik Santraller		
Gıda Fabrikaları		
Gübre Fabrikaları		
Kağıt Fabrikaları		
Kimya Fabrikaları		
Kireç Fabrikaları	1	18
Lastik Üretim Tesisleri		
Otomotiv		
Petrol ve Petrokimya Tesisleri		
Şeker Fabrikaları		
Tekstil Fabrikaları		
TOPLAM	1	18

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 ' nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} -10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO 'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO 'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO 'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç ($\text{Cu}+\text{Sn}$) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye

yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xylene (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.*

Çizelge A.5 – 2020 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(Kapadokya Doğalgaz, 2021)

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi							
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut				8.733.598			

Enerya Kapadokyagazdan gelen bilgilerde konut dışında 2020 yılı doğalgaz tüketim miktarı 2.776.764 sm³ olarak belirtilmiştir.

Çizelge A.6 - 2020 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Kaynak, Yıl)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
4	87328	44613

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

5491 sayılı Kanunla değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Ek 6 ncı maddesinde “Hava kalitesinin belirlenmesi, izlenmesi ve ölçülmesine yönelik yöntemler, hava kalitesi sınır değerleri ve bu sınır değerlerin aşılmaması için alınması gerekli önlemler ile kamuoyunun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine ilişkin çalışmalar Bakanlıkça yürütülür. Bu çalışmalara ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.” hükmü yer almış olup buna istinaden, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliği 06 Haziran 2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş; 05/05/2009 tarihli ve 27219 sayılı Resmi Gazetede Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile de söz konusu Yönetmeliğin Ek-I A'sında değişiklik yapılmıştır. Yönetmelikteki bu değişiklikle; 2009 yılı hava kalitesi sınır değerlerinin 01/01/2014 tarihine kadar **kademeli olarak azaltılması** ve o tarihten sonra **Avrupa Birliği hava kalitesi limit değerleri artı tolerans değerlerine başlanarak kademeli bir geçiş** ile AB limit değerlerine uyum sağlanması hedeflenmiş ve 01.01.2014 tarihinde Avrupa Birliği hava kalitesi limit değerlerine uyum sürecinin başlatılması istenmiştir. Bu bağlamda, Yönetmelikte 2014 yılına kadar belirtilen hava kalitesi limit değerlerini ve 2014 yılından sonra AB limit değerlerini sağlamaya yönelik Temiz Hava Eylem Planlarının hazırlanması ve illerde hava kirliliğini azaltmaya yönelik uygulamaların hava kalitesi konusunda ilde çalışan ilgili kurum/kuruluşlarla görüşülüp karara bağlanması Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden talep edilmiştir. Bu çerçevede, “2013/37 sayılı Hava Kalitesinin Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi” eki olan EK-III'e göre İlimiz yüksek kirlilik potansiyeli olan iller arasında bulunduğu için (2014-2019) yıllarını kapsayan Temiz Hava Eylem Planı daha önce hazırlanmış olup, (2020-2024) yılları için revize edilmiştir.

2020-2024 yıllarını kapsayan Temiz Hava Eylem Planının sonuç ve değerlendirme kısmında yapılması gereken çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Nevşehir'de hava kirliliği mevsimsel özellik gösterdiği, kış ayları, sonbaharın geç dönemleri ile ilkbaharın erken dönemlerinde SO₂'den kaynaklı hissedilen ve tespit edilen kirliliğin mevcut olduğu, Nevşehir'de hava kirliliği kaynağının sanayiden ve motorlu taşıtlardan kaynaklanan bir kirliliğin değil, ısınmadan kaynaklanan bir hava kirliliğinin etkin olduğu, Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin de hava kirliliği üzerine etkisinin de mevcut olduğu, özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu havayı olumsuz etkilediği, Endüstriden kaynaklanan hava kirliliğinin esas olarak yanlış yer seçimi, uygun olmayan yakıt kullanımı ve atık gazların yeterli teknik önlemler alınmadan alıcı ortama verilmesi sonucu meydana geldiği belirtilmiştir.

Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yapılan tüm bu iyileştirme çalışmalarına rağmen sektörel bazda bazı sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin teknolojilerinin güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle bu sektörler için alt yapısı geliştirilmiş yerleşim yerlerinin dışında özel organize sanayi bölgelerinin oluşturulması ve hâlihazırda faaliyette bulunan bu işletmelerin taşınmalarının özendirilmesi için teşvik edilmesi gerektiği,

Nevşehir İl Merkezinde, küçük sanayi siteleri, marangozlar sitesi, şehrin içerisinde kalan fabrikalar bulunduğu, bu bölgeden kaynaklanan kirletici unsurlarda bu bölgenin şehir merkezine olan yakınlığı sebebiyle şehir merkezinin hava kalitesini etkilediği, buna rağmen OSB dışında değişik bölgelerde

lokal çevre kirliliği yaratabilecek ve alt yapı sorunlarının çözümü kapsamında problemler teşkil edecek yapılaşmanın önlenmesi gerektiği,

Şehrin muhtelif bölgelerinde bulunan taş ocaklarının doğrudan yerleşim alanları üzerine bir etkisi olmamakla birlikte, bu tesislerin faaliyetleri sonucu oluşan toz şehrin hava kalitesi üzerine olumsuz etkiler oluşturduğu, Taş Ocakları, Kıрма Eleme Tesisleri, Briket haneler, Mermer Atölyeleri vb. toz oluşumu riski yüksek tesislerin yerleşim alanları dışına taşınmasının sağlanması,

Şehrin yerleşim planlamasında, rüzgârın şehir içinde akışını engelleyecek yapılaşma düzenine engel olunması gerektiği, Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemelerinin yapılması, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınması için altyapı çalışmaları yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Kirliliği Azaltmak İçin yetkili kurumlar tarafından yapılması gereken çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yürütülmesi gereken çalışmalar

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Çevre İzni çalışmaları ile emisyonu olan işletmeler kayıt altına alınmakta ve izlenmektedir. Bu çalışma ile beraber Bakanlığın yürüttüğü AB uyum projelerinde özellikle emisyon azaltımı konusunda iyileştirmeler ve planlamalar yapılması,
- Sanayi tesislerinden, ısıl yanma güçlerine göre çevre izni alması gerekenlerin izinlerini almaları sağlanması,
- En kirli bölgelerden başlanarak ilçe bazında daha kaliteli Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı kömürlerinin dağıtılması,
- Trafik sinyalizasyon sistemlerinin trafik akışı bakımından değerlendirilmesinin yanında ışık bekleme süreleri dikkate alınarak, bekleme sürelerinin değerlendirilmesi, Yeşil dalga, akıllı sinyalizasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması;
- Sanayi tesislerinden, ısıl yanma güçlerine göre çevre izni alması gerekenlerin izinlerini almaları sağlanması,
- Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne sanayi tesislerinin denetimlerinde Hava Kirliliğine etkisi olabilecek tesislerin denetim, izin/lisans işlemlerinde önceliklendirilmesi;
- Paydaş kurum/kuruluş Enerya Kapadokya Gaz Dağıtım A.Ş. firması ile çalışmalar yapılarak doğalgaz kullanımının özendirilmesi;
- Bisiklet kullanımının yaygınlaştırılmasının özendirilmesi,
- Yeni kurulması planlanan tesislerin ÇED süreçlerinde emisyon kaynaklı kirlilikler için en uygun üretim teknikleri, yakıt cinsleri ve teknolojik önlemler belirlenecek ve yatırımcılardan bu uygulamalar için taahhüt alınması,

- İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı ekipleri ile birlikte trafikte seyreden motorlu araçların egzoz denetimlerinin yapılması,
- Egzoz ölçüm yetkisi verilen kuruluşların, egzoz ölçümlerini standartlara uygun yapıp yapmadıkları rutin yapılacak denetimlerle kontrol edilmesi,
- Hava kirliliğinin yaşandığı yerleşim yerlerindeki konutlar, işyerleri ve sanayide güneş enerjisi, jeotermal, ısı pompaları ve benzeri yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları ile doğalgazın ısınma amaçlı kullanımının teşvik edilmesi sağlanması,
- Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'ne göre yetki devri yapılmış Belediye Başkanlıkları ile müşterek denetimler yapılması,

İl ve İlçe Belediyeler tarafından yürütülmesi gereken çalışmalar

- Belediye Başkanlıkları tarafından baca temizliği hakkında duyuru yapılması sağlanacak ve denetimler yapılması,
- Halkı bilinçlendirici broşür ve kitapçıklar bastırılması sağlanması,
- Atık yağların yakıt olarak kullanımının önüne geçilmesi, ona göre dizayn edilen sobaların değişiminin sağlanması
- Kış aylarında plastik ve atık yağ yakılması durumunda ilgililere idari yaptırım uygulanması,
- Avrupa standartlarına yakın bulunan kişi başına düşen 14 m²'lik yeşil alan miktarını artan nüfus miktarına orantılı olarak korumak,
- 2024 yılına kadar 120.000 fidan dikimi gerçekleştirmek,
- Kısa ve orta vadede yeni çevreyolu projesi imar planının tamamlanan kısımlarında yol projelendirme ve imar uygulama çalışmalarının tamamlanması,
- Sanayi alanı olarak planlanan alanların imar uygulamalarının tamamlanması,
- Bisiklet yol ağlarının genişletilmesi,
- Küçük sanayi alanının şehir dışına taşınması,
- Alternatif çevre dostu ulaşım ağlarının arttırılması,
- İşyerleri, kamu kurum ve kuruluşları ve konutlarda ateşçi/kaloriferci belgesi olmayan kaloriferli çalıştırılmaması ve bu konudaki eğitim kurslarının Milli Eğitim Müdürlüğü ile Belediyeler tarafından periyodik zamanlarda düzenlenmesi,
- Bacaların kış dönemi gelmeden bakım, onarım ve baca temizleme işlemlerinin yaptırılması ve yakıt ve yakma sistemlerinin uygunluğu denetlenerek bacada uygun emisyon çıkışlarının sağlanması,

- Hava kirliliğinin yaşandığı yerleşim yerlerindeki konutlar, işyerleri ve sanayide güneş enerjisi, jeotermal, ısı pompaları ve benzeri yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları ile doğalgazın ısınma amaçlı kullanımının teşvik edilmesi,
- İlde bulunan mahalle fırınlarından kaynaklanan kirliliğin önüne geçmek adına da fırın bacalarına filtre takılması,
- Yeni yerleşim yerlerinde merkezi ısıtma sistemleri kullanılması,
- Yeşil alanların artırılması, imar planlarındaki hava kirliliğini azaltıcı tedbirlerin uygulamaya konulması,
- Hem yakıttan tasarruf sağlamak hem de hava kirliliğini önlemek amacıyla Enerji Verimliliği Kanunu çerçevesinde yeni binalarda ısı yalıtımı projelerinin uygulanmasına, mevcut binalarda dıştan yalıtım yapılması konusunda bilgilendirmeler yapılmasına,
- Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde kirliliğinin azaltılması için sobalar ve kaloriferlerin saat 10.00-16.00 saatleri arasında yakılmamasına ve yakılmamasının sağlanmasına,
- Apartmanların kalorifer kazan dairesine derece konulması; kalorifer ve sobaların işyerlerinde, bina iç ortam sıcaklığı 18 °C, konutlarda ise 20 °C den yukarıda olmayacak şekilde yakılmasına,
- Okullarda ve resmi binalarda değiştirilmesi gereken pencerelerin ısı camlı olmasına ve radyatörlerde termostatlı vana kullanılmasına,
- Trafikten kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması, gürültü kirliliği, küresel ısınma üzerinde olumlu etki yaparak insan sağlığının ve çevresini korunması açısından önem taşıyan, ekonomiye de olumlu katkıları olduğu bilinen bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için46 uygun bisiklet yollarının yapılması amacıyla hazırlanan projeler Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca desteklenmekte olup Belediye Başkanlıklarınca projeler yapılmasına,

•

İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yürütülmesi gereken çalışmalar

- Tütün Kontrol Kurulu tarafından kapalı alanlarda sigara kullanımı denetimlerinin artırılarak devam ettirilmesi,
- Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü işbirliği ile öğrencilerin spora teşvik edilmesi için gerekli çalışma ve faaliyetlerin yapılması,
- Çevre ve Hava temizliği konusunda İl Müftülüğünce fırsat buldukça çeşitli vaazlar verilmesi,

Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülmesi gereken çalışmalar

- İlimize yapılması planlanan çevre yolu projesi Nevşehir Belediye Başkanlığı ile imzalanan protokol doğrultusunda proje aşamasında olup, etüt ve proje mühendislik hizmetleri işi kapsamında ilgili yolun 1. Kısım (km: 0+000-16+750) yatay ve düşey hattı onaylanmış olup, araştırma ve mühendislik hizmetleri devam etmektedir.

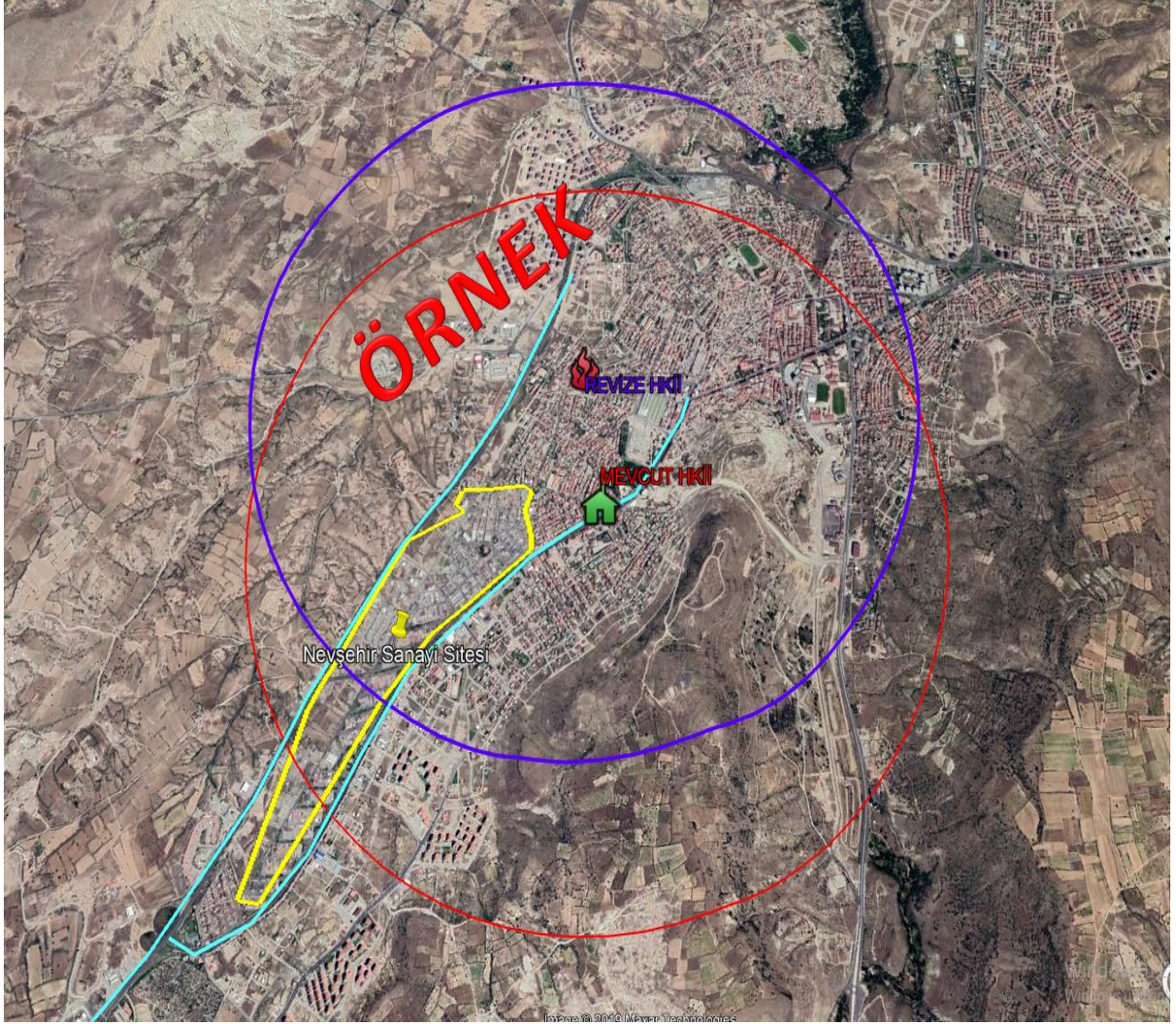
Nevşehir Orman İşletme Müdürlüğü tarafından yürütülmesi gereken çalışmalar

- İlimizde orman alanı 14.938,1 ha olduğu ve orman alanının Nevşehir İlinin %2'sini oluşturduğu bu kapsamda; yılda ortalama 100 ha ağaçlandırma çalışması yapılarak 200.000 adet fidan dikiminin planlandığı belirtilmiş olup 2020-2024 yıllarını kapsayacak şekilde 500 ha ağaçlandırma çalışması ve 1.000,000 adet fidan dikimi yapılması planlanmıştır.

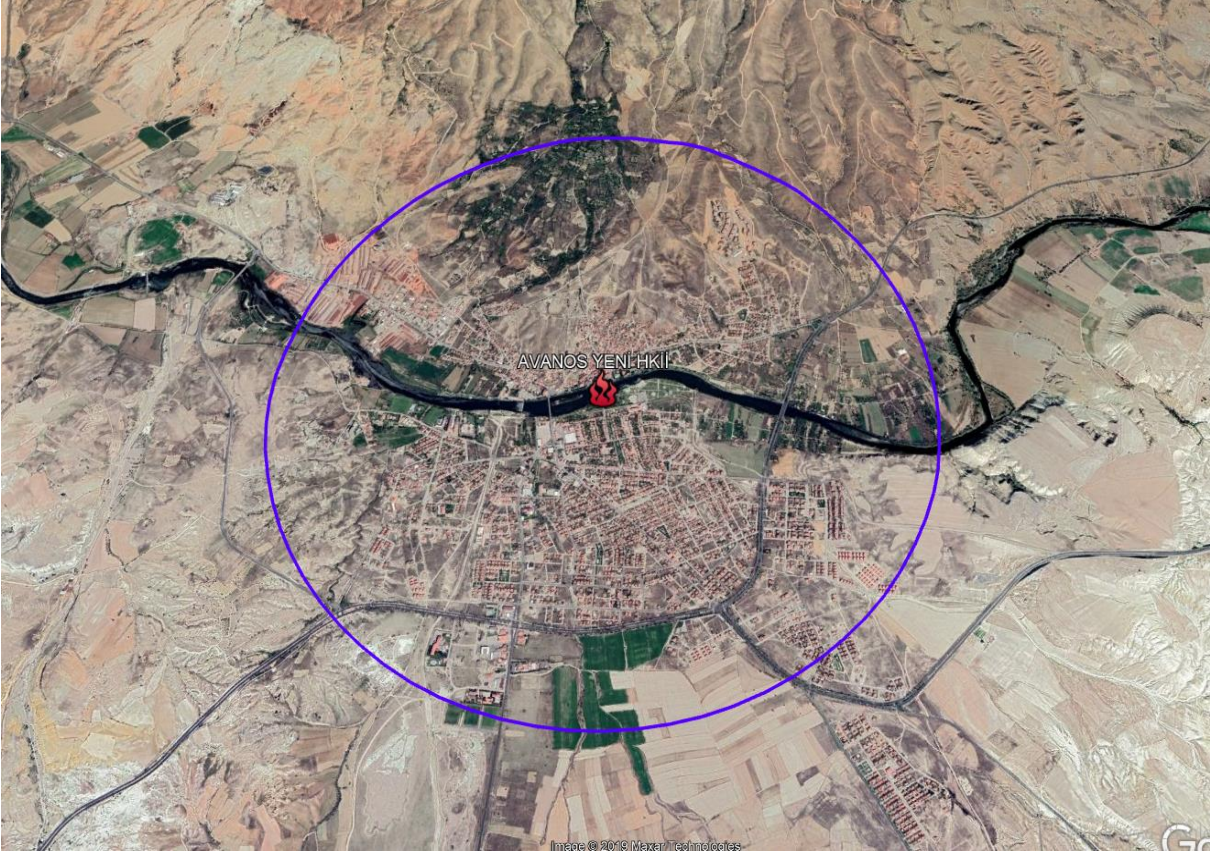
Enerya Kapadokyagaz tarafından yürütülmesi gereken çalışmalar

- Gaz abonelik işlemlerinde doğal gaz kullanımını teşvik edici uygulamaların geliştirilmesi,
- Halkı bilinçlendirme çalışmalarının yapılması,
- Altyapısı olmayan bölgelerde de doğalgaz kullanımını sağlayacak altyapı çalışmaları hızlandırması gerekmektedir.

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita A.2 – Nevşehir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

Harita A.3 – Nevşehir ili Avanos İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazı yeri

2006 tarihinde İlimiz Merkezinde Meteoroloji Müdürlüğü bahçesi içerisinde $38^{\circ} 36' 57''$ Enlem ve $34^{\circ} 42' 08''$ Boylam koordinatlarında kurulu bulunan HKİİ, 2018 yılı içinde "**Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne Bağlı İllerde Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Kurulumu**" kapsamında, mevcut istasyonun revize edilerek Merkez İlçe'de $38^{\circ} 37' 23''$ (38.623200) Enlem ve $34^{\circ} 42' 05''$ (34.701400) Boylam koordinatlarında; yine Avanos İlçe sınırları içerisinde $38^{\circ} 42' 58''$ (38.716158) Enlem ve $34^{\circ} 50' 50''$ (34.847311) Boylam koordinatlarında kurulumu tamamlanan yeni HKİİ ile birlikte 25/07/2019 tarihinden itibaren SO_2 - CO - PM_{10} - $PM_{2,5}$ - NO_x ve O_3 analizörleriyle İlin hava kalitesi izleme çalışmalarına başlanılmıştır. Avanos ilçesindeki istasyonun verileri Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağında yayınlanmamaktadır.

Merkez İstasyonunun bulunduğu yer Aksaray caddesi sanayi sitelerine ve otomobil galerilerine yakın mesafededir. İstasyonun içinde bulunduğu mahalle ise gelir seviyesi düşük ailelerin ikamet ettiği bir alan olup burada birçok aileye Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından yerli kömür yardımı yapılmaktadır. İstasyon çevresinde 3-4 katlı konutlar ve okul binaları bulunmakta olup, yakın çevresinde de ağaçlar ve park alanları bulunmaktadır. İlimizde SO_2 yıllık ve kış sezonundaki ortalama değerleri yüksek çıkmakta olup doğalgaz kullanımının artırılması ve düşük kalitede kömür yakılmasının önüne geçilmesi gerekmektedir.

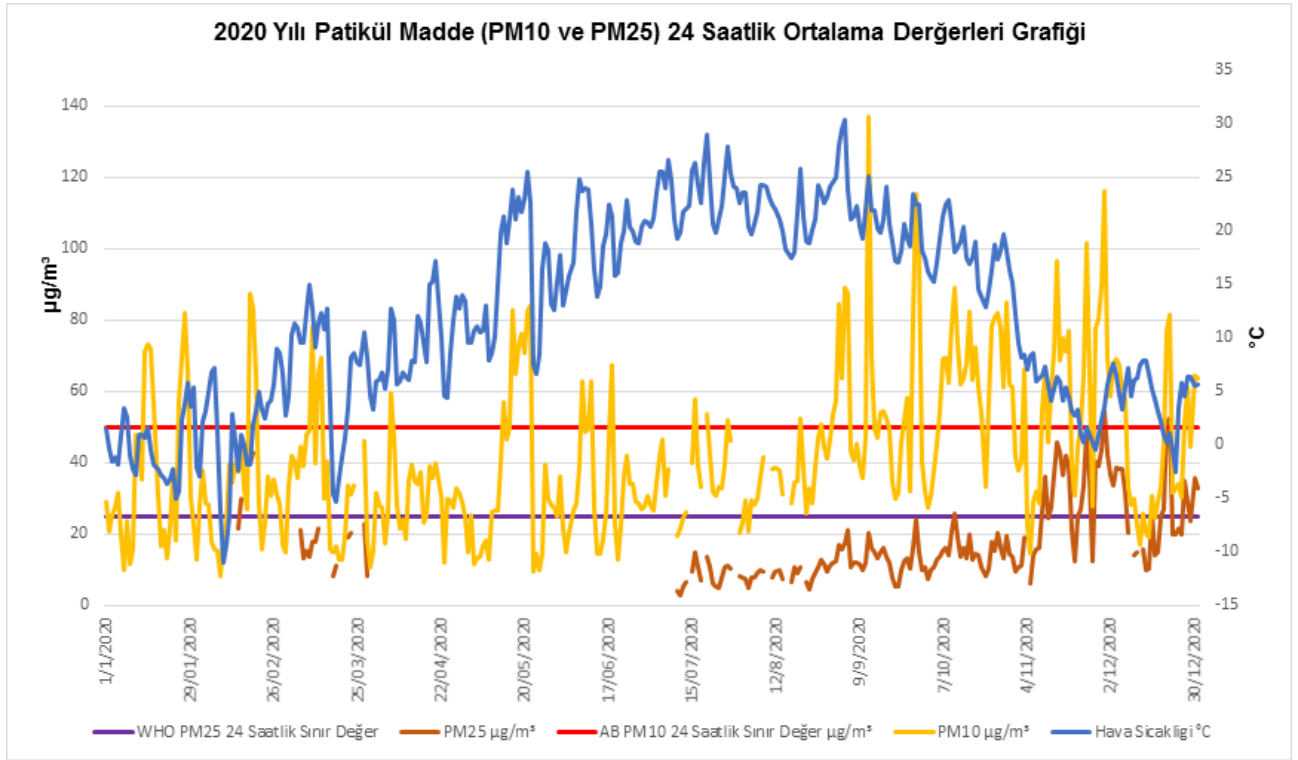
Avanostaki istasyon ise Kızılırmak'a yakın mesafede olup etrafında az katlı binalar, park, restaurant, cafe vb. bulunmaktadır.

Çizelge A.7 - 2020 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM
Merkez	Isınma	X	X	X	X		X
Avanos	Isınma	X	X	X	X		X

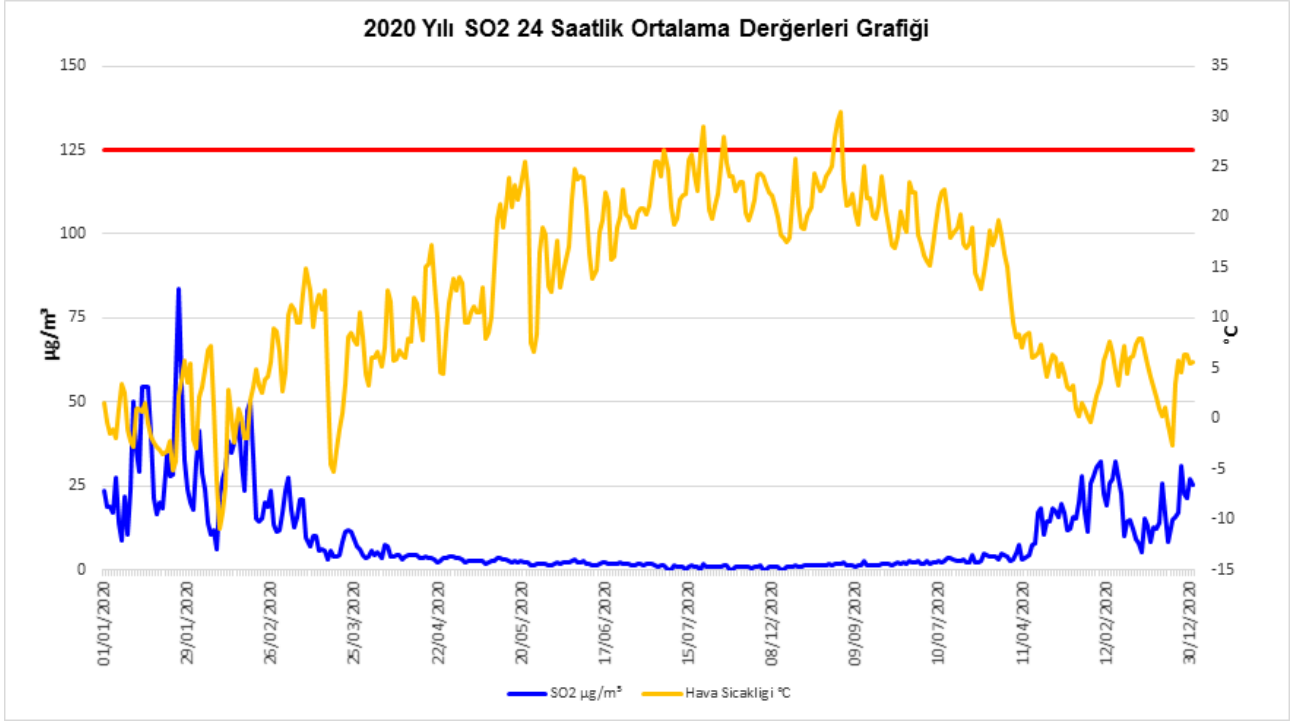
(havaizleme.gov.tr, 2021)

İlin rapor yılındaki hava kirletici parametreler için günlük ortalama değerlerini içeren grafik ve çizelge, uyarı eşiği aşım sayıları eklenmelidir.

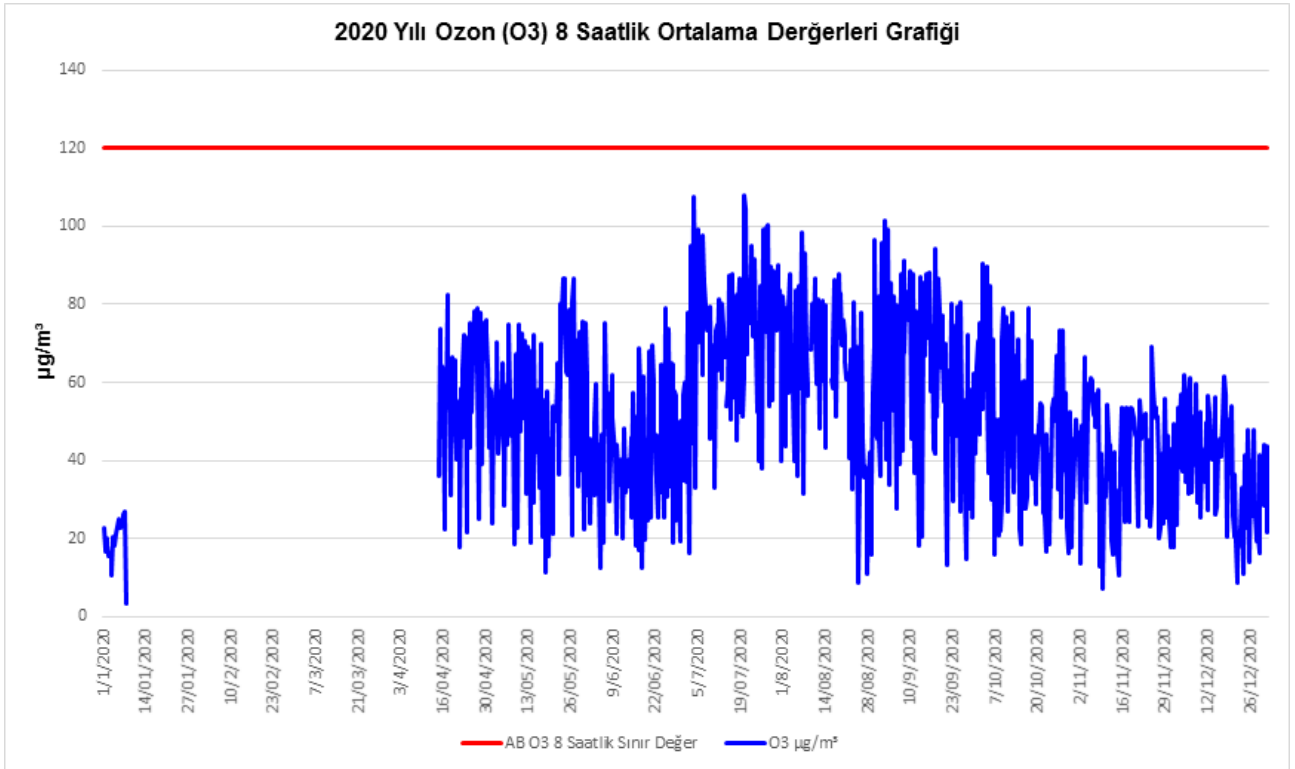

Grafik A.1 - 2020 yılında Merkez istasyonu (PM₁₀-PM₂₅) parametresi günlük ortalama değer grafiği*

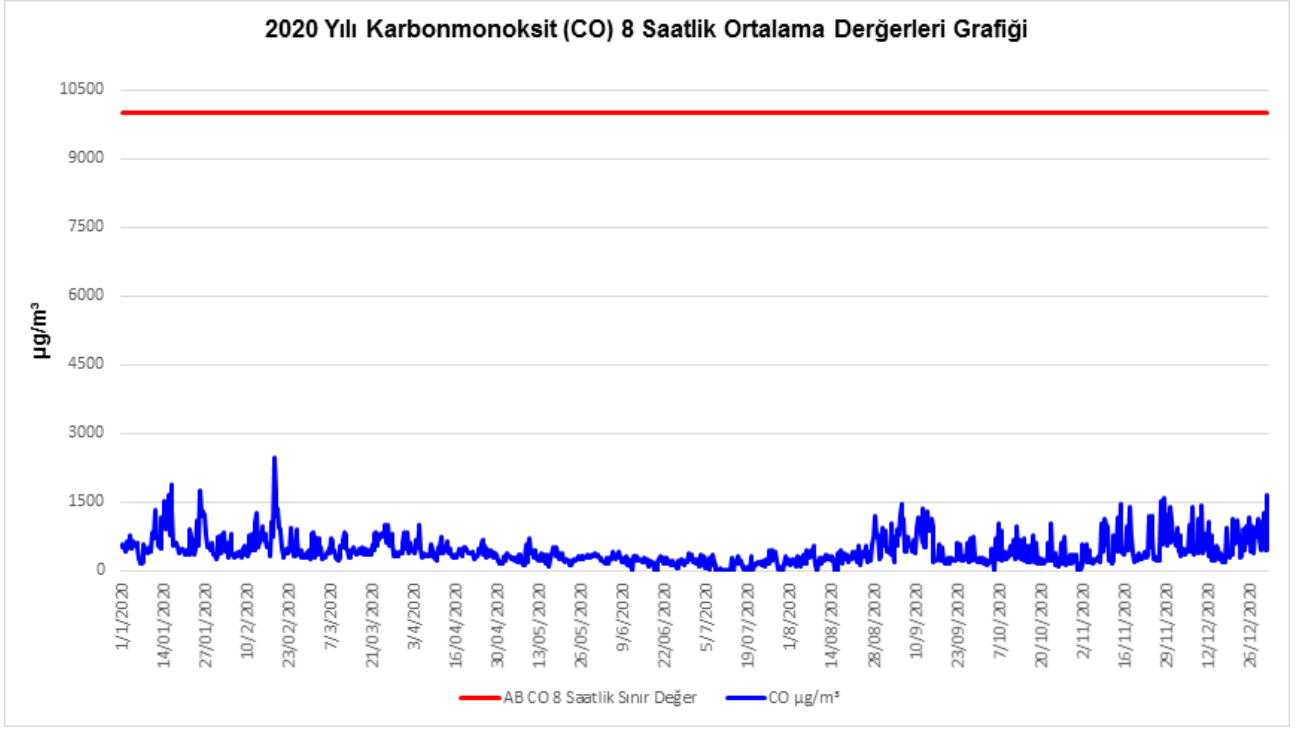
(havaizleme.gov.tr, 2021)

Grafik A.2 - 2020 yılında Merkez istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2021)

Grafik A.3 - 2020 yılında Merkez istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2021)

Grafik A.4 - 2020 yılında Merkez istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2021)

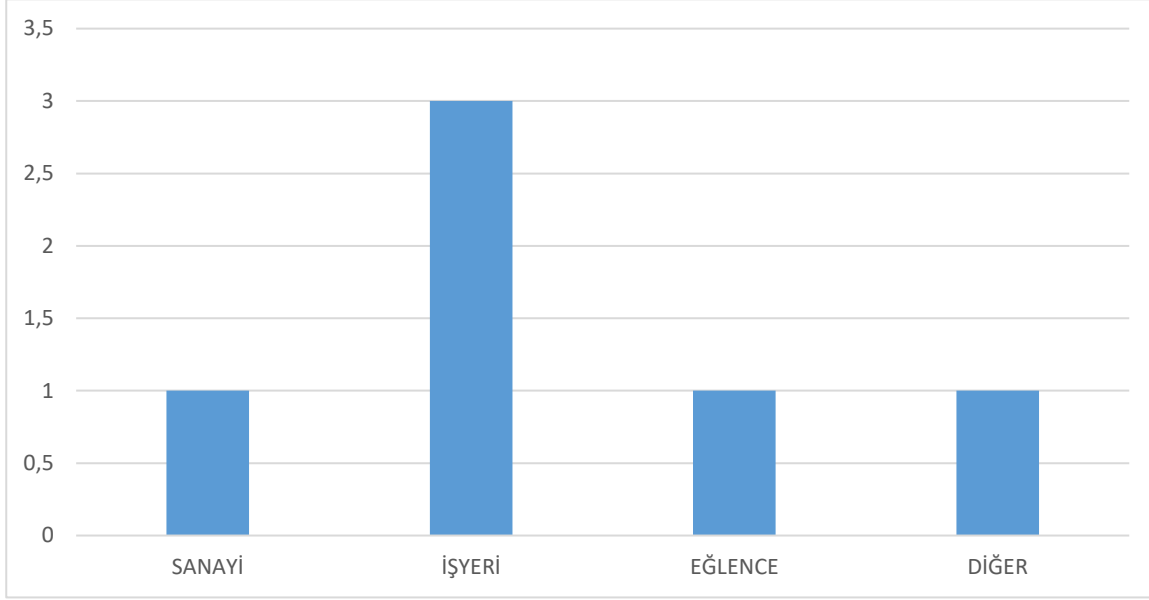
Çizelge 7 - 2020 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2021)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	30.95	yok	35.92	8	675.23								4.67	
Şubat	25.21	yok	33.08	3	597.67								-	
Mart	10.14	yok	33.85	3	510.74								-	
Nisan	4	yok	30.78	1	190.4								70.76	
Mayıs	2.58	yok	36.51	9	292.22								53.47	
Haziran	1.91	yok	32.41	3	212.39								43.01	
Temmuz	1.2	yok	35.74	3	150.46								67.89	
Ağustos	1	yok	36.48	2	282.72								63.82	
Eylül	1.74	yok	58.8	15	324.33								65.43	
Ekim	3.02	yok	61.8	25	334.62								52.63	
Kasım	15.09	yok	58.1	17	767.41								30.83	
Aralık	17.73	yok	44.56	13	721.58								37.85	

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

A.5. Gürültü

İlimizde 2020 yılı içerisinde gürültü konusunda 6 adet şikayet ulaşılmış olup şikayetlerin konu bazında dağılımı tabloda gösterilmiştir.

Grafik A.5 –2020 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İklim Değişikliği Eylem Planı çerçevesinde 2020 yılı içerisinde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

A.7. Sonuç ve Değerlendirme

2006 tarihinde İlimiz Merkezinde Meteoroloji Müdürlüğü bahçesi içerisinde 38° 36' 57" Enlem ve 34° 42' 08" Boylam koordinatlarında kurulu bulunan HKİİ, 2018 yılı içinde "**Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne Bağlı İllerde Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Kurulumu**" kapsamında, mevcut istasyonun revize edilerek Merkez İlçe'de 38° 37' 23" (38.623200) Enlem ve 34° 42' 05" (34.701400) Boylam koordinatlarında; yine Avanos İlçe sınırları içerisinde 38° 42' 58" (38.716158) Enlem ve 34° 50' 50" (34.847311) Boylam koordinatlarında kurulumu tamamlanan yeni HKİİ ile birlikte 25/07/2019 tarihinden itibaren SO₂-CO-PM₁₀-PM_{2,5}-NO_X ve O₃ analizörleriyle İlin hava kalitesi izleme çalışmalarına başlanılmıştır.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Nevşehir Belediye Başkanlığı

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge B.8 –İlin akarsuları
(DSİ, 2021)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Kızılırmak	1151	100	2.740 hm ³ /yıl		

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz dahilinde doğal göl bulunmamaktadır. İlimizde mevcut olan göletler DSİ tarafından tamamen sulama amaçlı yapılan göletlerdir ve göletlerine ait bilgiler Çizelge B.10’de verilmiştir.

Çizelge B.9 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ, 2021)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Ayhanlar Barajı	Homojen dolgu	21.87	1773	-	-	Sulama
Damsa Barajı	Homojen dolgu	7.12	709	-	-	Sulama+ Taşkın
Doyduk Barajı	Homojen dolgu	13.71	1452	-	-	Sulama
Kumtepe Göleti	Homojen dolgu	1.4	565	-	-	Sulama
Özkonak Göleti	Homojen dolgu	1.56	200	-	-	Sulama
Sarılar Göleti	Homojen toprak dolgu	1.14	213	-	-	Sulama
Taşlıhöyük Göleti	Homojen dolgu	2.64	241	-	-	Sulama
Tatların Barajı	Kil çekirdekli kaya dolgu	2.2	454	-	-	Sulama+ Taşkın
Yalıntaş Göleti	Homojen Dolgu	10	1297	-	-	Sulama

B.1.2. Yeraltı Suları

Nevşehir termal olanaklar açısından büyük zenginlik taşımaktadır. Kozaklı ilçesindeki kaynak 105⁰C’de olup kaplıca turizmi açısından çok büyük bir potansiyeldir. Ayrıca Ürgüp ilçesinin 5 km doğusunda “Ürgüp Kaplıcası” bulunmaktadır. Suyun ısı 14⁰C’dir. Sudan en çok içme ve yarım

banyo şeklinde faydalanılır. Deri hastalıkları için ise su banyosu ve kaynağından az ilerisinde kükürlü çamur banyosu yapılmaktadır.

İlimizde çok sayıda hastalığı tedavi eden içmeler de bulunmaktadır. Bu içmelerin başında Üzengi Çay İçmesi, Bahçeli İçmesi, Çorak ve Karakaya İçmeleri gelir.

Nevşehir'deki mevcut termal kaynağın sağlık sektörü içinde ele alınması ve bu sektöre teşviklerin sağlanmasıyla, Kozaklı yabancı ve yerli turistler için önemli bir sağlık merkezi olarak değerlendirilebilecektir.

Çizelge B.10 – Yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ, 2021)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
YAS ve İçme Suyu	200

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Nevşehir il sınırları içerisinde Kızılırmak ve Konya Kapalı havzasına ait alt havzalar yer almaktadır. Bu alt havzalarda yeraltı suyu seviyesi hidrojeolojik koşullara göre ve topografyaya göre değişkenlik göstermektedir.

Konu genel olarak değerlendirildiğinde Nevşehir ilinde yapılan envanter çalışmasında 10477 adet belge değerlendirilmiş olup;

Statik seviyeler 0.00 m ile 200.00 m arasında olup ortalama 38,71 metre,

Dinamik seviyeler 3.00 m ile 240.00 arasında olup ortalama 50,93 metre,

Kuyu derinlikleri 12.00 m ile 400.00 arasında olup ortalama 104,89 metre,

Kuyu debileri 0.05 l/s ile 84 l/s arasında olup ortalama 8,45 l/s olarak değerlendirilmiştir.

(DSİ)

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.11 - 2020 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları

(Nevşehir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2021)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSK Y (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Damsa Barajı	-	-	x	-	50-001	-	Ürgüp, Mustafapaşa (Başdeğirmen mevkii)	X=34.921098011603 Y=38.551768861036	1,087667
Yüzey	Tatların Sulama Göleti	-	-	x	-	50-006	-	Acıgöl, Tatların Kasabası	X=34.490988460333 Y=38.614834824572	4,090833
Yüzey	Bölükören Sulama Göleti	-	-	x	-	50-007	-	Gülşehir, Bölükören Köyü	X=34.400806 Y= 38.636397	0,959667
Yüzey	Yalıntaş Sulama Göleti	-	-	x	-	50-008	-	Gülşehir, Yalıntaş Köyü	X= 34.33732409213 Y=38.679695336288	0,393333
Yüzey	Tuzköy Sulama Göleti	-	-	x	-	50-009	-	Gülşehir, Tuzköy	X=34.490459979237 Y=38.737803106204	0,110167
Yüzey	Kızırmak Gülşehir	-	x	x	-	50-010	-	Gülşehir, Hacıbektaş Yolu Kızırmak Köprüsü	X=34.616731127876 Y=38.755648253868	0,71425
Yüzey	Kızırmak Avanos	-	x	x	-	50-011	-	Avanos, Çevre yolu Kızırmak Köprüsü (Gülşehir istikameti)	X=34.819506129372 Y=38.724764672655	0,579083
Yüzey	Kumtepe Sulama Göleti	-	-	x	-	50-012	-	Hacıbektaş, Hıdırlar Köyü	X= 34.629527778124 Y=38.929122585613	4,403
Yüzey	Karaburna Sulama Göleti	-	-	x	-	50-013	-	Hacıbektaş, Karaburna Köyü	X=34.467555151486 Y=38.878848977439	1,372167
Yüzey	Ayhanlar Barajı	-	-	x	-	50-017	-	Avanos, Ayhanlar Köyü	X=34.725545276824 Y=38.820768772651	0,374417
Yüzey	Taşlıhöyük Göleti	-	-	x	-	50-022	-	Kozaklı, Taşlıhöyük Köyü	X=34.917572304591 Y=39.128312469702	3,9919
Yüzey	Doyduk Göleti	-	-	x	-	50-023	-	Kozaklı, Doyduk Köyü	X=34.75198521309 Y=39.188786895849	6,796667
Yüzey	Özkonak Göleti	-	-	x	-	50-026	-	Avanos, Özkonak Kasabası	X=34.8502 Y=38.8525	4,159
Yeraltı	Kaymaklı Kasabası Sulama suyu	-	-	x	-	50-003	-	Kaymaklı Kasabası Mazı Köyü yolu 2. km	X=34.771418663355 Y= 38.469356832126	5,2

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonunun kodu	Analiz sonuçları YSK Y (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
	Kuyusu									
Yeraltı	Tilköy Çeşme	x	-	-	-	50-005	-	Derinkuyu, Tilköy Çeşme (Köyiçi)	X=34.818424 Y=38.419532	5,84
Yeraltı	Ilıca (Esat ULAŞAN'ın sulama kuyusu)	-	-	x	-	50-014	-	Gülşehir, Ilıca Mevkii (Esat ULAŞAN'ın sulama kuyusu)	X=34.595929774167 Y=38.759270003562	3,906667
Yeraltı	Ilıca mevkii yer altı suyu Gülşehir, çeşme	x	-	-	-	50-015	-	Gülşehir, Ilıca mevkii Çeşme yer altı suyu	X= 34.601236006398 Y= 38.745252827288	49,205
Yeraltı	Çakırcan yer altı suyu Tuzköy	x	-	-	-	50-016	-	Gülşehir, Tuzköy, Çakırcan Mevkii	X= 34.558757877476 Y= 38.777352879543	3,74
Yeraltı	Avuç Çeşme	x	-	-	-	50-018	-	Hacıbektaş, Avuç Köyü Eski sağlık ocağı yanı	X=34.661277 Y=38.996257	22,35
Yeraltı	Köşektaş Çeşme	x	-	-	-	50-019	-	Hacıbektaş,Kayseri yolu üzeri Köşektaş Köyü girişi	X=34.72914 Y=39.006108	23,7975
Yeraltı	Sarılar Çeşme	x	-	-	-	50-020	-	Avanos, Sarılar Köyü Topaklı yolu 2. km	X=34.811973 Y=38.959537	2,8625
Yeraltı	Özkonak Çeşme	x	-	-	-	50-021	-	Avanos, Özkonak Kasabası Sarılar köyü yolu 5. km	X=34.832848863818 Y=38.858535637498	24,2975
Yeraltı	Çakıllı Çeşme	x	-	-	-	50-024	-	Derinkuyu, Çakıllı Köyü Örenler mevkii	X=34.64558 Y=38.43973	2,5875
Yeraltı	Doğala Çeşme	x	-	-	-	50-025	-	Derinkuyu, Doğala Köyü (Köyiçi)	X=34.59279 Y=38.43304	2,885

Açıklama: * Yüzey sularında her ay numune alınarak analiz yapılmaktadır.

* Yeraltı sularında üç ayda bir numune alınarak analiz yapılmaktadır.

50-015 * Su Kaynağı kurduğundan sadece Nisan ayında numune alınabildi.

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

16 adet tesisin bireysel arıtmaları bulunmakta olup deşarj konulu izinleri mevcuttur.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Evsel nitelikli olarak ilimiz dahilinde su kaynaklarına arıtılarak deşarj edilen kaynaklara ilişkin bilgiler tabloda sunulmuştur.

Çizelge B.13- Su Kaynakları ve Deşarj Noktaları

Belediye adı	Deşarj Noktası	Kapasite m ³ /yıl
Nevşehir	Karaağaç Deresi	5.746.560
Avanos	Kızılırmak	2.190.000
Ürgüp	Seylap	2.920.000
Derinkuyu	-	1167
Kaymaklı	Göbye Deresi	900

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizin 538.630 hektarlık yüzölçümünün % 2,5 ü orman, % 65,4'ü ekilebilir arazi, % 18,8 'si tarıma elverişsiz ve % 13,3'ü çayır-meradır.

Nevşehir genelinde tarımsal üretim arazi kullanımının %55,4' ünü tahıllar oluşturur. Diğer önemli ürünleri üzüm başta olmak üzere çekirdeklik kabak, patates, pancar ve baklagillerdir.

B.3.2.2. Diğer

İlimizde Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi bulunmakta olup Tüm Belediyeler evsel atıklarını bu tesise göndermektedir.

B.4. Denizler

İlimizde deniz bulunmamaktadır.

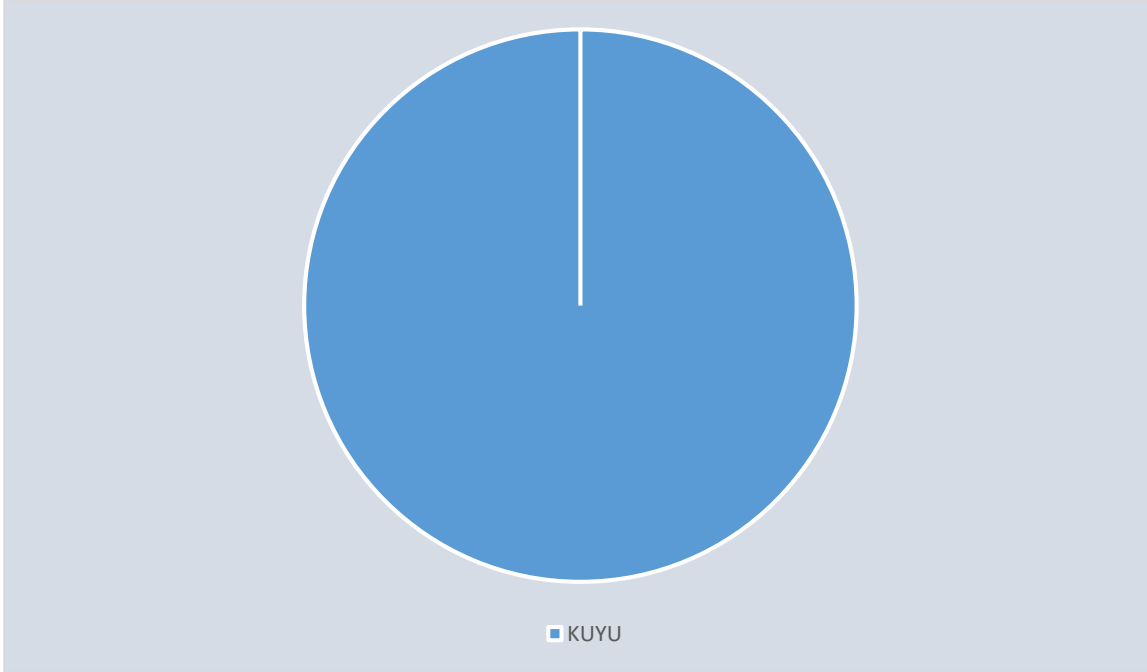
B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Nevşehir İli Merkez İlçesi içme suyu temini 38 kuyudan çıkarılan su pompaj sistemi ve 450-600 ACB borular ile farklı bölgelerdeki depolara isale edilmektedir. Depolardan cazibe ile 150-450 asbest borular aracılığıyla şehir şebeke hattına gönderilmektedir.

İçme suyu temininin yer altı suyundan karşılanması ve şehrimizin jeopolitik konumu sebebi ile sulara arseniğe rastlanmaktadır. Bu sebeple; il merkezinde içme suyu arıtma tesisi olmamakla birlikte arsenik arıtım tesisi hizmet vermektedir ve içme suyu şebeke hattına verilmeden önce arsenik arıtımı yapılmaktadır. Mevcut arsenik arıtma tesisi de bakım onarım halindedir.

Grafik B.6 - Nevşehir ilinde 2020 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(Nevşehir Belediyesi, 2020)

İl genelinde belirlenen verilere göre belediye sayısı 23 olmakla birlikte bunların 8'i ilçe belediyesidir. Nevşehir belediyesi ise yalnızca Merkez İlçeye hizmet vermekte olup nüfusu ise TÜİK son verilerine göre 117598'dir.

Mevcut durumda İl merkezinin içme suyu depo kapasitesinin nüfusa oranlandığında oldukça az olduğu görülmektedir. Kapasitenin artırılması için yıl içerisinde DSİ tarafından 3 adet yeni içme suyu deposu inşaatına başlanılmış olup yapımı devam etmektedir.

Önümüzdeki birkaç yıl içinde belirtilen konularda yenileme çalışmaları tamamlanarak; alternatif potansiyel su kaynakları projelendirilerek içme suyu projeleri hayata geçirilmesi il merkezinin su kesintisi probleminin kalıcı olarak giderilmesi planlanmaktadır. (Nevşehir Belediyesi)

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

Nevşehir Merkez İlçede üç ayrı yerde içme suyu (arsenik) arıtma tesisleri faaliyete başlamışlardır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Nevşehir ili merkez ilçesi içme suyu teminini 38 kuyudan çıkarılan su pompaj sistemi ve 450-600 ACB borular ile farklı bölgelerdeki depolara isale edilmektedir. Depolardan cazibe ile 150-450 asbest borular aracılığıyla şehir şebeke hattına gönderilmektedir.

İçme suyu temininin yer altı suyundan karşılanması ve şehrimizin jeopolitik konumu sebebi ile sulara arseniğe rastlanmaktadır. Bu sebeple; il merkezinde içme suyu arıtma tesisi olmamakla birlikte arsenik arıtma tesisi hizmet vermektedir ve içme suyu şebeke hattına verilmeden önce arsenik arıtımı yapılmaktadır.

B.5.2. Sulama

İlde genel olarak kuru tarım yapılmaktadır. Sulama yapılan alanların birçoğunda ise gelişmiş sistem yağmurlama ya da damlama metotları kullanılmaktadır.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Salma sulama metodu ilimizde kullanılan bir metot değildir.

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı konularında bilgi edinilememiştir.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İl genelinde sanayi de kullanılan suyun tamamı yeraltı kuyularından temin edilmektedir. Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.14- Hidroelektrik Santraller
(DSİ,2020)

NEVŞEHİR İLİ ENERJİ PROJELERİ				
Sıra No	PROJENİN DURUMU	İLİ	ENERJİ	
			Kurulu Gücü (MW)	Yıllık Ortalama Üretim (GWh)
DSİ Dışı İşletmede Olan Hidroelektrik Santraller				
1	Bayramhacılı HES	Nevşehir	45	166.04
2	Cemel I HES	Nevşehir	7.6	27.65
3	Cemel II HES	Nevşehir	7.6	27.65
4	Cemel III HES	Nevşehir	6.4	23.28
5	Hasankale HES	Nevşehir	5.85	20.06
6	Sarıhıdır HES	Nevşehir	6.4	23.37
7	Tuzköy HES	Nevşehir	8.44	69.88
NEVŞEHİR İLİ TOPLAMI			7.29	357.93
NEVŞEHİR İLİ TOPLAMI			87.29	357.93

Yukarıdaki tabloda DSİ'den alınan bilgiler mevcuttur.

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Nevşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğünce edinilen bilgiler doğrultusunda ortalama 1.400.00 m² yeşil alan olduğu belirtilmiştir.

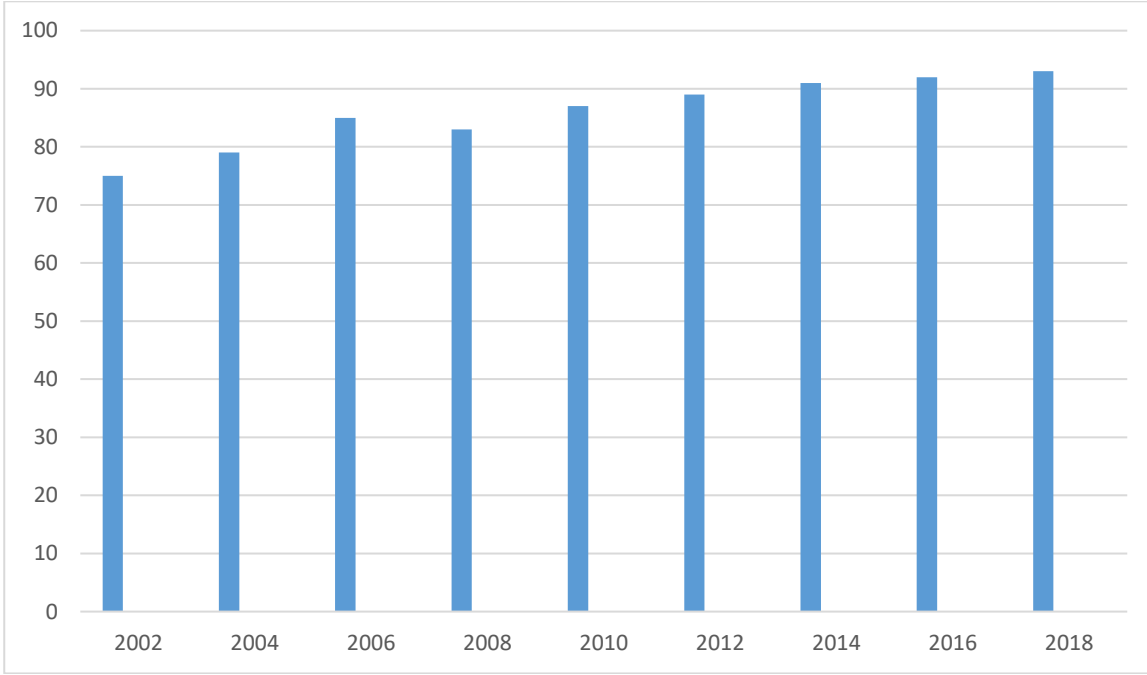
B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

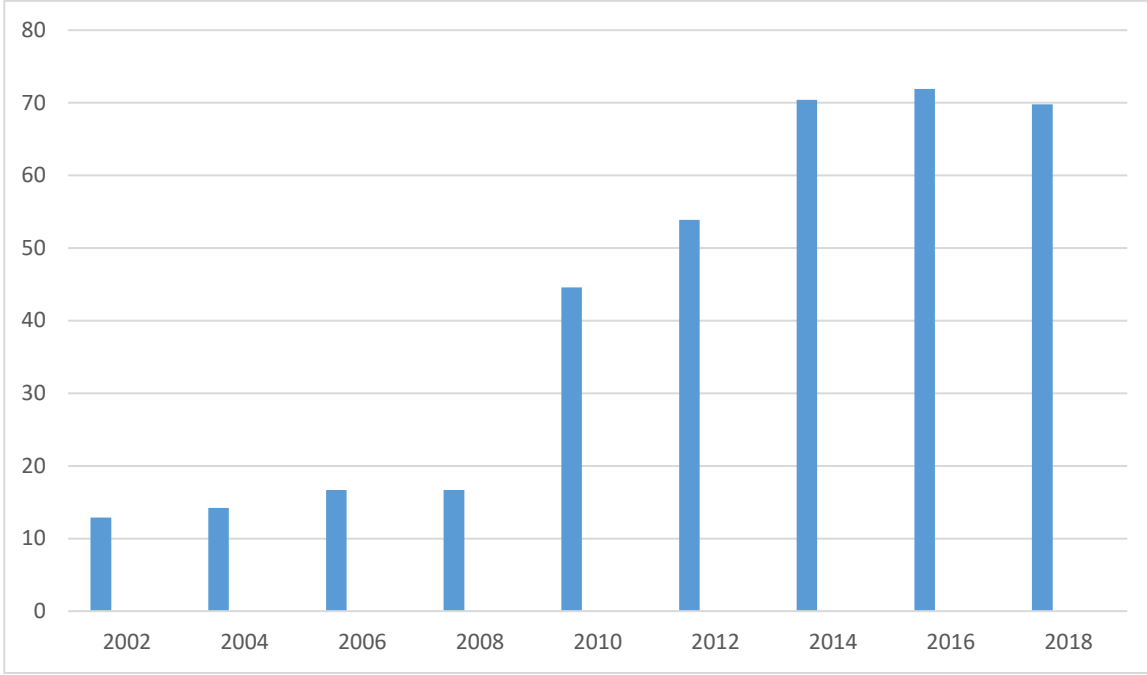
Nevşehir Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi 2006 yılında %75 AB desteği ile projelendirilmiş olup, 2010 yılı mart ayında inşaatı tamamlanarak aynı yıl nisan ayında işletmeye alınmıştır. 2 aşamada projelendirilen tesis 1. Aşama 2020 yılına kadar 125.000 kişi, 2. Aşama 2035 yılına kadar 170.000 kişi olarak öngörülmektedir. Tesis 40.000 m² alan üzerinde kuruludur. Atık sularayrık sistem olarak 2 ayrı hattan gelip 1200 mm çapında ana kolektör ile tesise girmektedir. Azot, fosfor, AKM, BOI, KOI deneyleri yapılarak tesis giriş ve çıkış suları değerlendirilmektedir.

Tesise bağlı nüfus yaklaşık 125000 olmakla birlikte kanalizasyon oranı %99,5 olarak belirlenmektedir. Tesise ortalama 15-16 bin m³/gün atıksu girişi olmakla birlikte yaklaşık 25 ton/gün çamur depolanmaktadır. 2 aşamada projelendirilen tesis 1. Aşama 2020 yılına kadar 125.000 kişi, 2

aşama 2035 yılına kadar 170.000 kişi olarak öngörülmekteydi. 2020 yılına kadar hizmet vermesi öngörülen 1. Aşama; nüfus artışı, projenin onaylandığı 2006 yılında faaliyete geçmemiş olan Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin yaklaşık 20.000 kişilik öğrenci sayısının nüfusa bir yükselme getirmiş olması, tesisin 2020 yılına kadar hizmet vermesini imkansız kılmıştır. 2. Aşamada, 2 adet havalandırma havuzu, 1 adet son çökeltim havuzu, 1 adet Azot-Fosfor Giderim Ünitesi inşa edilecek ek ünitelerdir. Bu kapsamda ilgili bakanlıklar aracılığı ve belediye ile kapasite artış çalışmaları devam etmektedir. (Nevşehir Belediyesi)

Grafik B.3 – 2020 yılında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı
(<http://www.tuik.gov.tr>, 2021)

Grafik B.4 – 2020 yılında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(<http://www.tuik.gov.tr>, 2021)

Verilen adresten en son 2018'e ait veriler alınabilmıştır.

Belediyelerin atıksu arıtma tesislerinden çıkan arıtma çamurunun analizi mevcut değildir.

Çizelge B.12 – 2020 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(İlgili Belediyeler, 2020)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi										Y:3472219 2 X:3666636			
Merkez	x	-	-	x	x	-	15.744	yok	0,17	0	-	10.738	225 2525,
İçmeler	Avanos	x	-	-	x	x	6272	yok	0,07	-	-	13.972	0,0216
	Derinkuyu	x	-	-	x	x	3874	yok	0,05	-	-	10.839	0,45
	Ürgüp	x	-	-	-	x	8806	yok	0,04	-	-	27.600	0,008
	Acıgöl	-	x	-	-	-	-	yok	-	-	-	-	-
	Gülşehir	-	x	-	-	-	-	yok	-	-	-	-	-
	Hacıbektaş	-	-	x	-	-	-	yok	-	-	-	-	-
	Kozaklı	-	-	x	-	-	-	yok	-	-	-	-	-

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Acıgöl OSB'nin atıksu arıtma tesisi için 2016 yılında kapasite artışı yapılmış olup kapasitesi 1500 m³/gün'e çıkarılmıştır. 03.11.2017 tarihli atıksu konulu çevre izni mevcuttur.

Nevşehir Organize Sanayi Bölgesi Atıksu arıtma tesisinin 2020 yılı itibariyle inşaatı tamamlanmış olup 24.02.2021 tarihinde çevre izin belgesini almıştır. Organizedeki tesislerin kanal bağlantı izinleri mevcuttur.

Çizelge B.13 – 2020 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu
(Osb Müdürlükleri, 2020)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Acıgöl OSB	Faal	1500	yok	Fiziksel+kimyasal+biyolojik	-	dere
Nevşehir OSB Arıtma Tesisi	Faal	500	yok	Fiziksel+kimyasal+biyolojik	-	Taşlı dere

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge B.14 – 2020 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı
(e-izin, 2021)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi	-	16
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi	-	-
Diğer	-	6

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

İlimizde Sulusaray İçmece mevkiinde katı atık deponi sahası mevcut olup, 30.05.2000 tarihinde "ÇED Olumlu Kararı" verilmiştir. Mevcut katı atık alanı toplam 655.150 m²'dir

2012 yılında düzenli depolama tesisi 1. Lot inşaatı yapılmaya başlanmış; Mayıs 2013 itibariyle tesis % 98 oranında bitirilmiştir.

Tesis 22.09.2014 GFB'sini alarak faaliyetine başlamıştır.

Sızıntı suyu biriktirme havuzu kil dolgunun üzerine geçirimsiz geomembran döşenerek yapılmış olup geri devir pompalama sistemiyle sahaya geri deviri yapılmaktadır. Tesisin çevre izni süresi 28.09.2015 tarihinde itibaren alınmış olup, 2. Lot raporları Bakanlığa sunulmuştur.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Atıksu geri kazanımı ve tarımsal amaçlı kullanılması hususunda herhangi bir çalışma mevcut değildir.

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Alıcı ortam olarak toprağın kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaların ve sektörlerin tespit edilmesi, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi esaslarını sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde belirlemeyi amaçlayan “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” kapsamında Kirlenmiş Sahalar İzleme ve Değerlendirme Komisyonu oluşturulmuştur.

Kirlenmiş sahalara bilgi sisteminde 246 adet Faaliyet Ön Bilgi Formu onaylanmıştır. Lukoil İstasyon İşletmeciliği Limited Şirketi” tarafından işletilen “Lukoil Ürgüp İstasyonu” için, 17.06.2011 tarih ve 27967 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Tebliği” gereğince, firmaya verilen Yeterlilik Belgesi kapsamında Saha Örnekleme Analiz Planı değerlendirilmek üzere Müdürlüğümüze sunulmuştur. Oluşturulan komisyonca eksiklikler tespit edilmiş dosyanın tekrar hazırlanması istenmiştir. Eksikliklerin giderilmesine müteakip dosya onaylanmıştır.

Çizelge B.18 - Nevşehir ilinde 2019 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2020)

Şüpheli Saha Sayısı	Takip Gerektiren Saha Sayısı	Kirlenmiş Saha Sayısı
158		

İlimizde tespit edilmiş kirlenmiş saha bulunmamaktadır.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurları geçirimsiz zeminde bekletilmektedir. Sanayiden kaynaklı arıtma çamurlarının da dolgu malzemesi olarak kullanıldığı, bazı tesislerin de arıtma çamurlarını lisanslı tesislere gönderdiği beyan edilmektedir.

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında doğaya yeniden kazandırma planları proje tanıtım dosyasında sunulmaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.19 – 2020 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2021)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	45.535	263.687
Fosfor	14.493	
Potas	67.35	
TOPLAM	66.763	

Çizelge B.20 - 2020 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2021)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Böcek İç kurdu larva	138	92
Herbisitler	Yabancı Otlar	168	84
Fungisitler	Mantar	178	68
Rodentisitler	Kemirgenler	2	6
Nematositler	Nematodlar	14	4
Akarisitler	Örümcekler,Akarlar	2	2
Kışlık ve Yazlık Yağlar	-	-	-
Diğer	-	-	-
TOPLAM	-	496	262

Çizelge B.21 - 2020 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2021)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
-	-	-	-	-

2020 yılında topraktaki pestisit vb. tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılan analiz sonucu bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi bulunmakta olup Tüm Belediyeler evsel atıklarını bu tesise göndermektedir.

Acıgöl OSB'nin atıksu arıtma tesisi için 2016 yılında kapasite artışı yapılmış olup kapasitesi 1500 m³/gün'e çıkarılmıştır. 03.11.2017 tarihli atıksu konulu çevre izni mevcuttur.

Nevşehir Organize Sanayi Bölgesi Atıksu arıtma tesisinin 2020 yılı itibariyle inşaatı tamamlanmış olup 24.02.2021 tarihinde çevre izin belgesini almıştır.

Kaynaklar

- DSI
- Büyükşehir/Belediye Başkanlığı
- Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Nevşehir il genelinde olduğu gibi Merkez ilçede de katı atıklar Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği Katı Atık Düzenli Depolama tesisinde depolanmaktadır.

İl merkezinde sürdürülen Belediyenin ve lisanslı anlaşmalı firma ile faaliyetler doğrultusunda okullara ve iş yerlerine dağıtılan iç mekân kutuları ve hanelere dağıtılan ayırım poşetleri ile geri dönüşüm ambalaj atığı (cam, plastik, kâğıt, metal) olarak toplam katı atığın %40'si halinde dönüşüme gönderilmektedir.

2017 yılı itibari ile katı atıktan çıkan gaz ile elektrik üretimine başlanmış olup, ortalama 205 ton/gün katı atıktan 41 megawatt/gün elektrik üretimi gerçekleştirilmektedir.

İlimizde katı atık kompozisyonu ile ilgili bir çalışma yapılmamaktadır.
(Nevşehir Belediyesi)

Çizelge C.22 - 2020 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Kadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği, 2021)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya	Birliğin Adı Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Üretilen Katı Atık Miktarı (ton/gün)	Toplanan Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi				
		Yaz	Kış		Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama	Depo Gazından Enerji Üretimi
Kadokya İl Özel	Nevşehir	148160	150.267	165.200	200.000	125.000	0,96	1,2	yok	Özel Sektör	Var	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Avanos	32742	32.932	36.000	40.000	32.000	0,94	1,02	yok	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Acıgöl	19362	19.362	20.000	22.000	19.000	0,90	1,02	yok	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Gülşehir	21468	21.615	24.000	25.000	24.000	0,92	0,9	yok	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Hacıbektaş	11302	11.000	12.000	13.000	10.000	0,76	1,1	yok	Özel Sektör	yok	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Derinkuyu	20776	20.938	22.000	22.000	21.000	0,69	0,99	yok	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Kozaklı	13379	13.265	15.000	15.000	12.000	0,85	1,1	var	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	var
Kadokya İl Özel	Ürgüp	35821	36.000	40.000	50.000	34.000	0,91	1,05	var	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	var
İl Geneli		303010	305.379	334.200	387.000	277.000	0,91	1,09	var	Özel Sektör	var	yok	yok	yok	yok

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Nevşehir Belediyesince hafriyat atıklarının dökülmesi için 2 alanın mevcut olduğu belirtilmiştir.

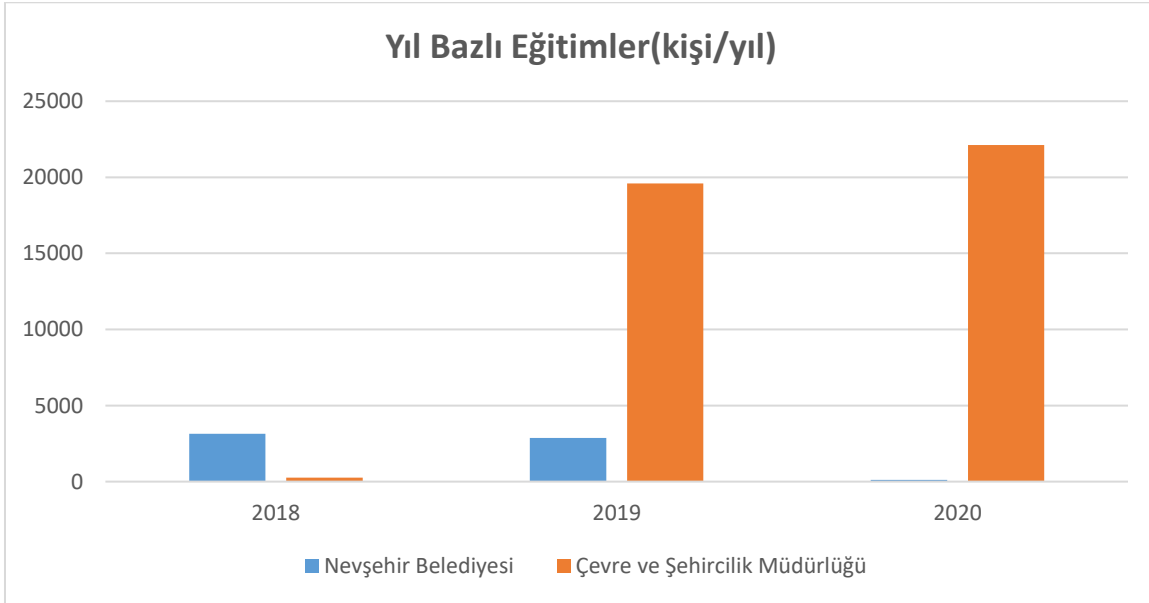
C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Sıfır atık yönetimi kapsamında 290 adet geri dönüşüm kutusu mahallelere dağıtılmış olup Nevşehir Merkez genelinde 2020 yılında toplam 1.503.560 kg geri dönüşüm atığı toplanmıştır.

C.3.1. Eğitimler

Çizelge C.23 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler
(Nevşehir Belediyesi-Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

Hedef Kitle	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
Kurum Temsilcileri	11-50	112-883
Öğrenci	123	13581

Grafik C.9 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Nevşehir Belediyesi-Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge C.24 – 2020 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri
(SABS, 2021)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Belediye/AVM/OSB/Üniversite/Site/havaalanı	İlçesi	Toplanan Atık Türü Sayısı	Toplanan Atık Grupları
1. Sınıf AGM Belediye	-	-	-
2. Sınıf AGM AVM	-	-	-
3. Sınıf AGMOSB, Üniversite, Site, havaalanı	-	-	-
Mobil Atık Getirme Merkezi	Ürgüp Belediyesi	Ürgüp	7	<ul style="list-style-type: none">• Atık Plastik• Atık Cam• Atık Metal• Elektrikli ve Elektronik Eşyalar• Bitkisel Atık Yağ• Atık Kağıt Atık Tekstil

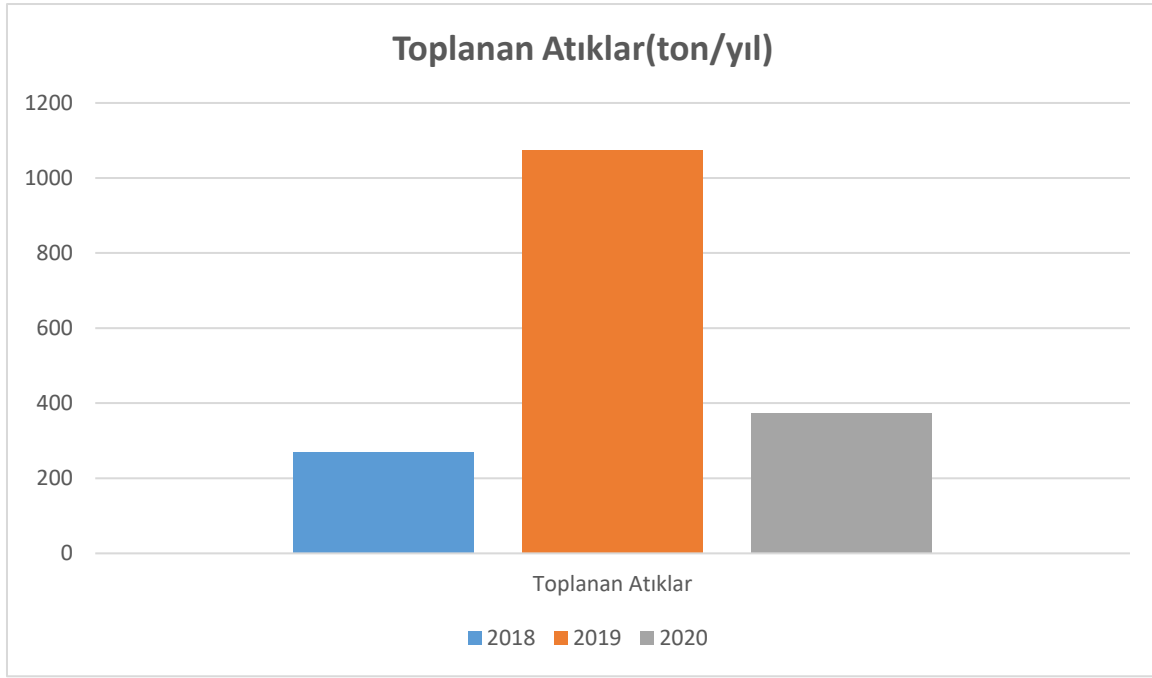
C.3.3. Atık Miktarları

Çizelge C.25 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Nevşehir Belediyesi-Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

Atık Cinsi	İlçe	Toplanan Atık Miktarı (Kg)
Atık Akümülatörler	Gülşehir	670
Atık Cam	Acıgöl	17
Atık Cam	Avanos	299
Atık Cam	Kozaklı	119
Atık Cam	Ürgüp	300
Atık Cam	Merkez	1535
Atık Kağıt	Acıgöl	3644
Atık Kağıt	Avanos	980
Atık Kağıt	Derinkuyu	2.495
Atık Kağıt	Gülşehir	4970
Atık Kağıt	Hacıbektaş	19
Atık Kağıt	Kozaklı	786
Atık Kağıt	Ürgüp	8601
Atık Kağıt	Merkez	79794
Atık Metal	Acıgöl	7
Atık Metal	Avanos	47
Atık Metal	Hacıbektaş	3
Atık Metal	Ürgüp	12
Atık Metal	Merkez	290
Atık Motor Yağı	Gülşehir	110
Atık Motor Yağı	Merkez	3335
Atık Piller	Acıgöl	3
Atık Piller	Avanos	79
Atık Piller	Derinkuyu	1
Atık Piller	Gülşehir	11
Atık Piller	Kozaklı	1
Atık Piller	Ürgüp	2
Atık Piller	Merkez	87
Atık Plastik	Acıgöl	62
Atık Plastik	Avanos	287

Atık Plastik	Hacıbektas	14,205
Atık Plastik	Kozaklı	80
Atık Plastik	Ürgüp	602
Atık Plastik	Merkez	2313
Atık Tekstil	Merkez	100
Aydınlatma Ekipmanı	Gülşehir	20
Aydınlatma Ekipmanı	Ürgüp	58
Aydınlatma Ekipmanı	Merkez	59
Basınçlı Kap	Merkez	8
Bitkisel Atık Yağ	Acıgöl	550
Bitkisel Atık Yağ	Avanos	50
Bitkisel Atık Yağ	Ürgüp	1025
Bitkisel Atık Yağ	Merkez	2480
Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Bahçe Atığı	Merkez	50
Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Diğer	Ürgüp	12
Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Diğer	Merkez	25
Biyobozunur Atık(Organik Atık)-Gıda Atığı	Merkez	60
Boya	Gülşehir	200
Boya	Merkez	350
Elektrikli Ve Elektronik Atıklar	Acıgöl	3
Elektrikli Ve Elektronik Atıklar	Avanos	150
Elektrikli Ve Elektronik Atıklar	Gülşehir	10
Elektrikli Ve Elektronik Atıklar	Ürgüp	48
Elektrikli Ve Elektronik Atıklar	Merkez	956
Geri Dönüşemeyen Atık	Avanos	2039
Geri Dönüşemeyen Atık	Gülşehir	1
Geri Dönüşemeyen Atık	Kozaklı	10
Geri Dönüşemeyen Atık	Ürgüp	371
Geri Dönüşemeyen Atık	Merkez	506
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Acıgöl	4994
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Avanos	18364

Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Derinkuyu	4709
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Gülşehir	2243
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Hacıbektaş	62
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Kozaklı	2180
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Ürgüp	2261
Karışık (Plastik Kağıt,Cam,Metal)	Merkez	125247
Kompozit Atık	Acıgöl	120
Kompozit Atık	Gülşehir	11
Kompozit Atık	Merkez	325
Su Bazlı Yıkama Sıvıları Ve Ana Çözeltiler (Merkez	990
Tehlikeli Atıklar	Avanos	49
Tehlikeli Atıklar	Gülşehir	206,385
Tehlikeli Atıklar	Ürgüp	267
Tehlikeli Atıklar	Merkez	91857
Tıbbi Atık	Acıgöl	11
Tıbbi Atık	Gülşehir	10
Tıbbi Atık	Ürgüp	155
Tıbbi Atık	Merkez	11
Toner-Kartuş	Acıgöl	4
Toner-Kartuş	Gülşehir	30
Toner-Kartuş	Ürgüp	110
Toner-Kartuş	Merkez	11
Yağ Filtresi	Gülşehir	10
Yağ Filtresi	Merkez	21
TOPLAM	Nevşehir	374975

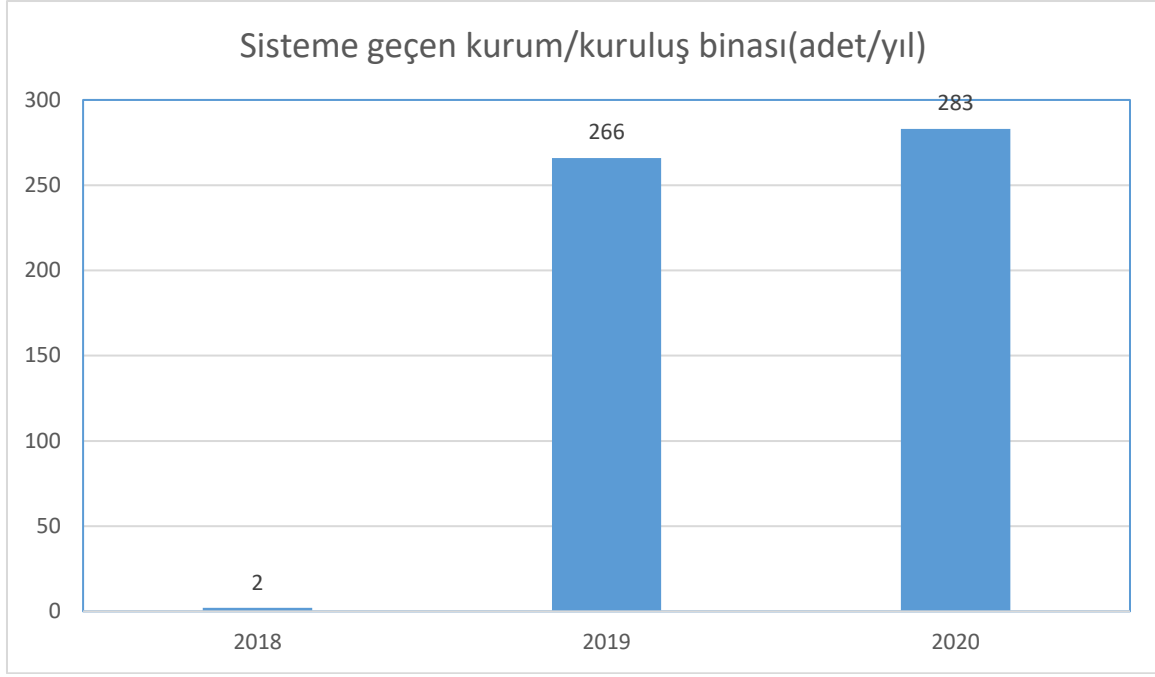

Grafik C.10 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı (SABS, 2021)

C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.26 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı (SABS, 2021)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sisteme Geçen Kurum Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	1	1
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	131	1
Alışveriş Merkezi	2	2
Belediye	23	13
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	3	0
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	61	2
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	335	108
Havalimanı	1	1
İl Özel İdaresi	1	1
İş merkezi ve Ticari Plaza	15	0
Kamu Kurum ve Kuruluşu	215	146
Konaklama İşletmeleri	464	0
Liman	0	0
Organize Sanayi Bölgesi	2	0
Sağlık Kuruluşu	63	7
Tren ve Otobüs Terminali	8	0
Zincir Marketler	120	0

Grafik C.11 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı (SABS, 2021)

C.3.5. Ekipman

Çizelge C.27 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar (SABS, 2021)

Kurumlardaki Kumbara Sayısı	Kurumlardaki Konteyner Sayısı	Belediye Genelindeki Konteyner Sayısı
744	169	0

C.3.6. Kompost

Çizelge C.28 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri (SABS, 2021)

	Kompost Tesisi Sayısı	Toplam Kapasitesi	Yıllık Üretilen Kompost Miktarı (kg)
Belediye Geneli	-	-	-
Kurum/Kuruluşlar	-	-	-

İlimizde kompost tesisi bulunmamaktadır.

C.3.7. Sıfır Atık Belgesi

Çizelge C.29 - Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almış kurum türlerine ilişkin bilgiler
(SABS, 2021)

Kurum Türü	Sıfır atık sisteminde faaliyet bildiren sayısı	Sıfır Atık Belgesi alan sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	1	1
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	112	1
Alışveriş Merkezi	2	2
Belediye	21	13
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	3	0
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	7	0
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	268	108
Havalimanı	1	1
İl Özel İdaresi	1	1
İş merkezi ve Ticari Plaza	0	0
Kamu Kurum ve Kuruluşu	237	146
Konaklama İşletmeleri	19	0
Liman	0	0
Organize Sanayi Bölgesi	4	0
Sağlık Kuruluşu	28	7
Tren ve Otobüs Terminali	0	0
Zincir Marketler	37	0

C.4. Ambalaj Atıkları

Çizelge C.30 - 2019 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları*
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	-	490.623
Metal	-	-
Kompozit	-	-
Kağıt Karton	-	-
Cam	-	-
Ahşap	-	146.665
Karışık	2.631.333	-
Toplam	2.631.333	640.288

Ambalaj Bilgi Sisteminde 2021 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'i içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj Bülteninden ulaşılabilir.

Çizelge C.31 - 2020 yılında kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2020)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	150
Ambalaj Üreticisi Sayısı	5
Tedarikçi Sayısı	9

Sistemden yıllara göre kayıtlı işletme sayıları verilerine ulaşılammıştır.

Çizelge C.32 - 2020 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(ÇŞB, 2020)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
2	-	1	1

Çizelge C.33 - 2020 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(ÇŞB, 2020)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
5	5	2	2	2	3	-	1

*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik C.12 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(ÇŞB, 2020)

Çizelge C.34 – 2020 yılında Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı (AAYP) durumu
(ÇŞB, 2020)

Belediye Adı	Nüfusu	AAYP Durumu (Var-Yok)	AAYP Onay Tarihi
Acıgöl	19362	Var	-
Avanos	32932	Var	-
Derinkuyu	20938	Var	-
Göreme	2133	Var	-
Gülşehir	21615	Var	-
Hacıbektaş	10958	Var	-
Kalaba	4438	Var	-
Karapınar	2955	Var	-
Kaymaklı	4347	Var	-
Kozaklı	13193	Var	-
Nar	4057	Var	-
Nevşehir	150267	Var	-
Ortahisar	3065	Var	-
Özkonak	3327	Var	-
Uçhisar	3844	Var	-
Ürgüp	35697	Var	-
Yazıhüyük	3655	Var	-
Çalış	2043	Var	-
Sulusaray	2092	Var	-

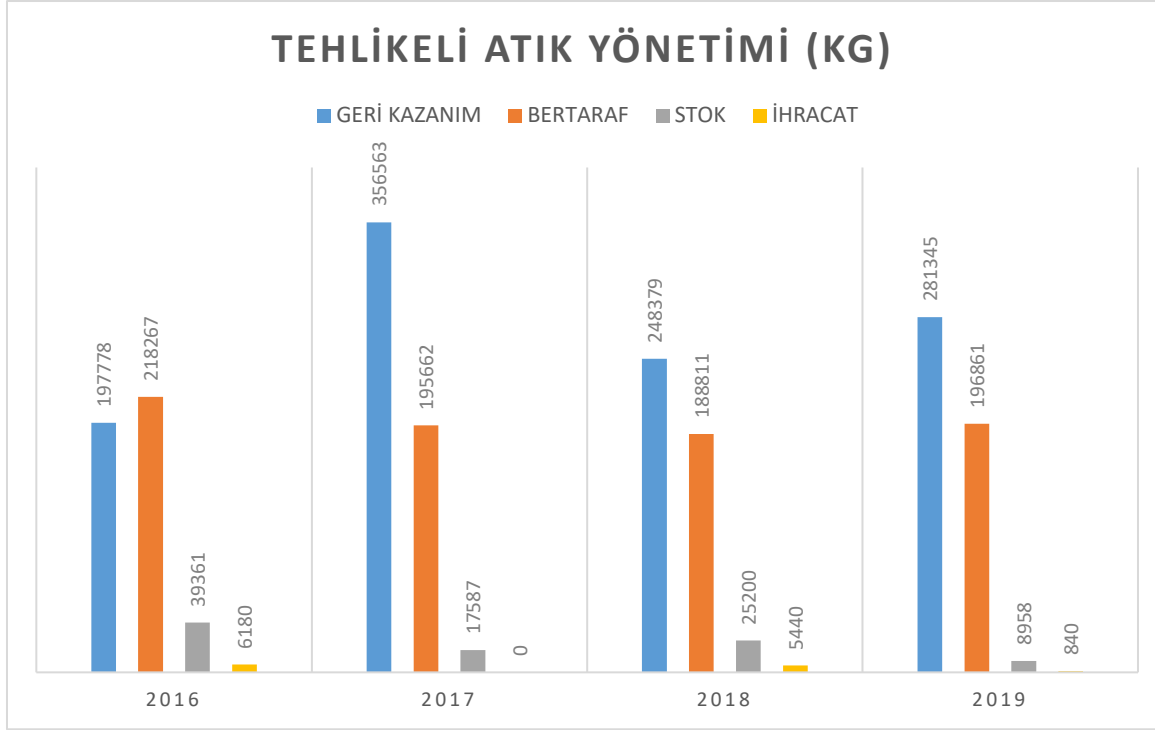
Çizelge C.35 - 2020 yılında Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum
(ÇŞB, 2020)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Sahibi	Kurucu Türü (Belediye-AVM- OSB- Havalimanı-Satış Noktası vd.)	Adresi	İzin/Onay tarihi	Atık Grupları
1. Sınıf AGM	-	-	-	-	-
2. Sınıf AGM	-	-	-	-	-
3. Sınıf AGM	-	-	-	-	-

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizde tehlikeli atık geri kazanımı yapan 5 tesis bulunmaktadır.

Firmalara ait tehlikeli atık bildirimleri, tehlikeli atık beyan sistemi üzerinden her yıl düzenli olarak yapılmakta olup ilimize ait 2016, 2017, 2018, 2019 yılı rapor sonuçları aşağıda listelenmiştir.

Grafik C.13 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

Çizelge C.36 - 2019 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

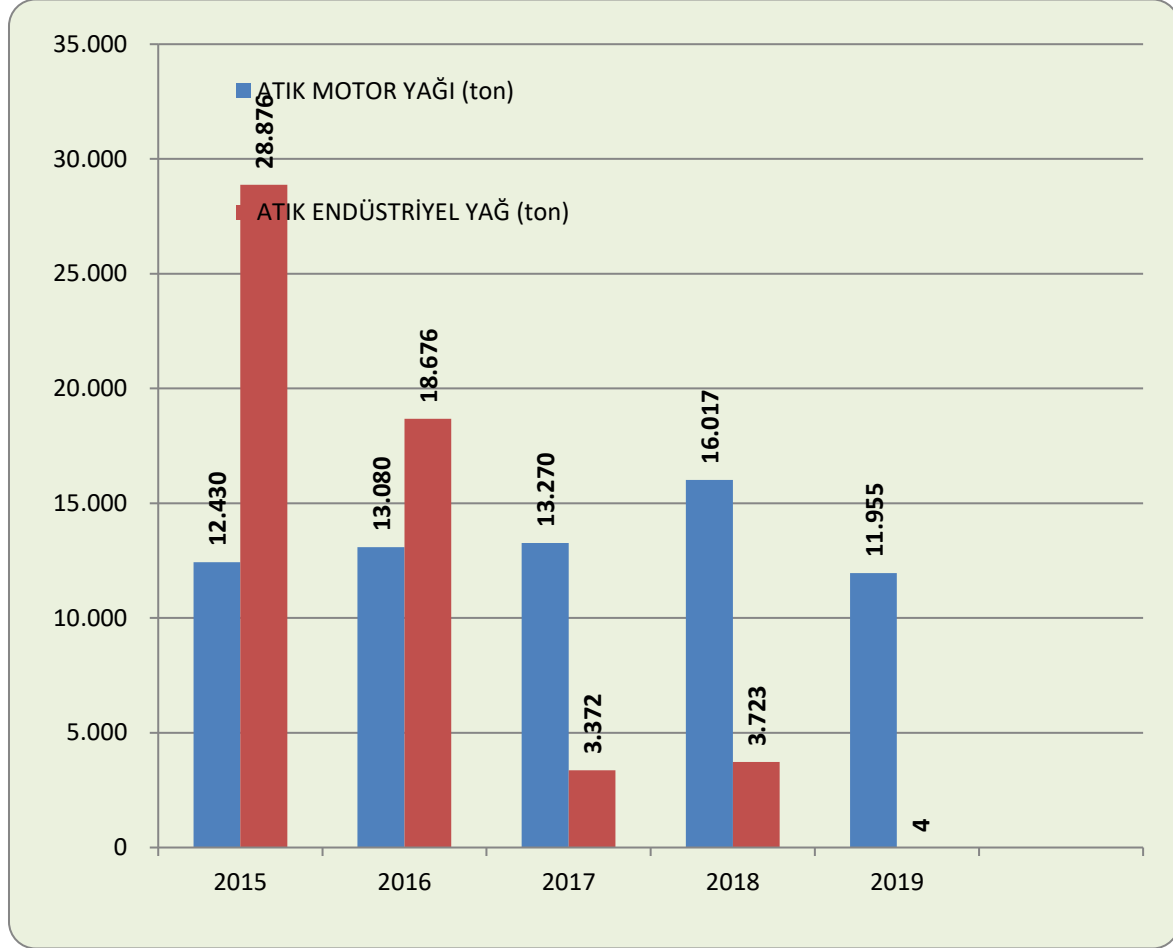
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	105005
R3	Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/ geri dönüşümü (kompost ve diğer biyolojik dönüşüm süreçleri dahil)	2399822
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	3507492
R5	Diğer anorganik maddelerin ıslahı/geri dönüşümü	106900
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	13345
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	1734151
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	143543
R_AHM	Alternatif hammadde işleme	5000
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücreli depolama ve benzeri)	16751774
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	196759
D10	Yakma (karada)	104

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup beyan yılında atık üreticisinin tesiste oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

Atık Yönetim Uygulaması üzerinden 2019 yılına ait veriler alınmıştır.

C.6. Atık Madeni Yağlar

6 adet araç servisine, 1 adet kamu kurumu atölyesine, 1 adet de özel olmak üzere toplamda 7 adet MoYDEN belgesi verilmiştir.

Grafik C.14 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ toplama miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması)

& Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Çizelge C.37 – 2019 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

Yıl	Geri kazanım ^{&&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
2019	11955	0	0	150

&& Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.38 – Yıllar itibariyle toplanan atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

2014	2015	2016	2017	2018	2019
3633	1438	13425	41163	27159	11194

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

Akü ve pil içi toplam miktarlar verilmiştir.

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Çizelge C.39 – 2019 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
	42.329	-	-

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

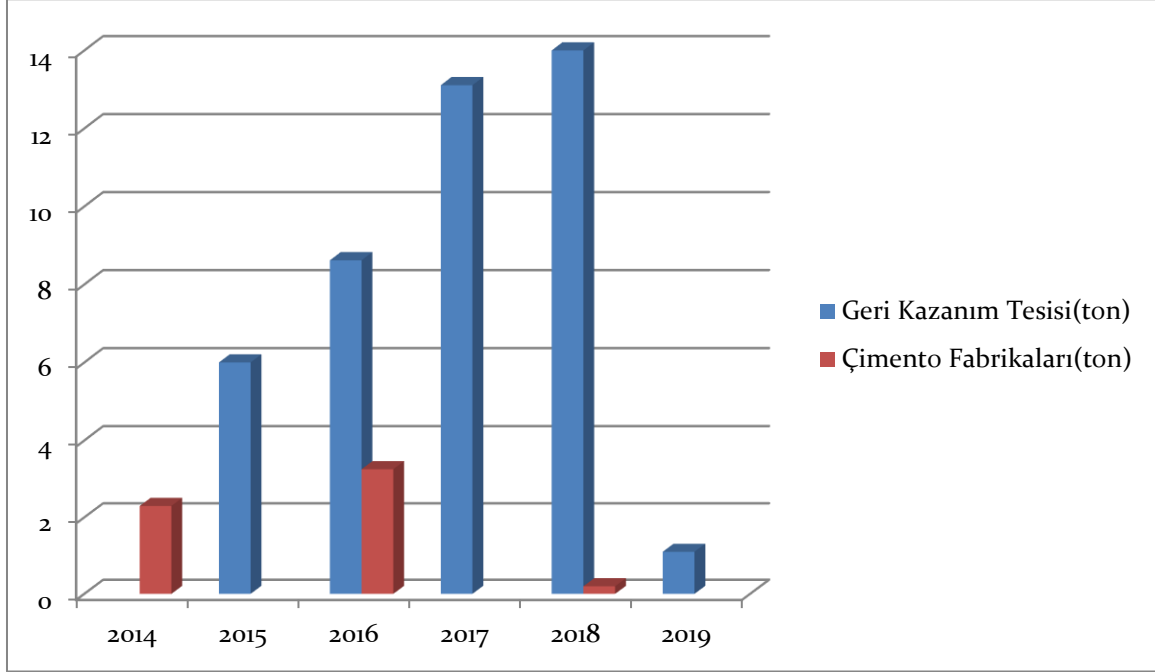
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Çizelge C.40 –2019 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
2	-	yok	yok	yok	1,1

Çizelge C.41 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

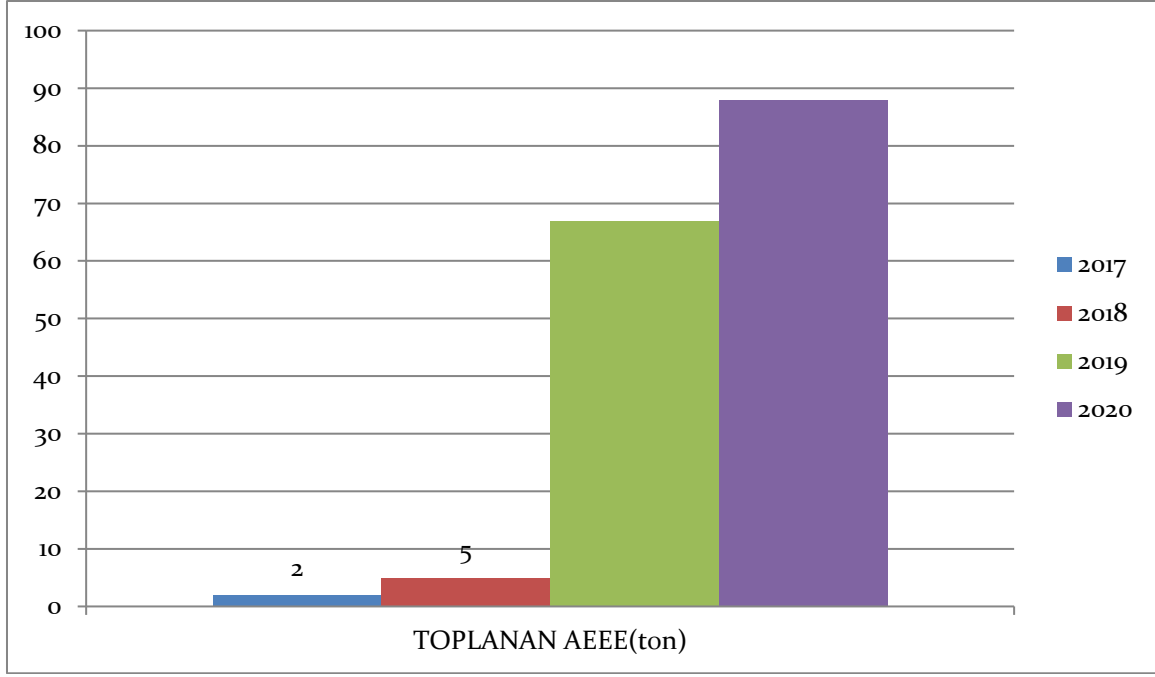
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Geri Kazanım Tesisi	yok	6	8,62	13,11	14	1,1
AYT Tesisi	2,3	-	3,26	-	0,2	-

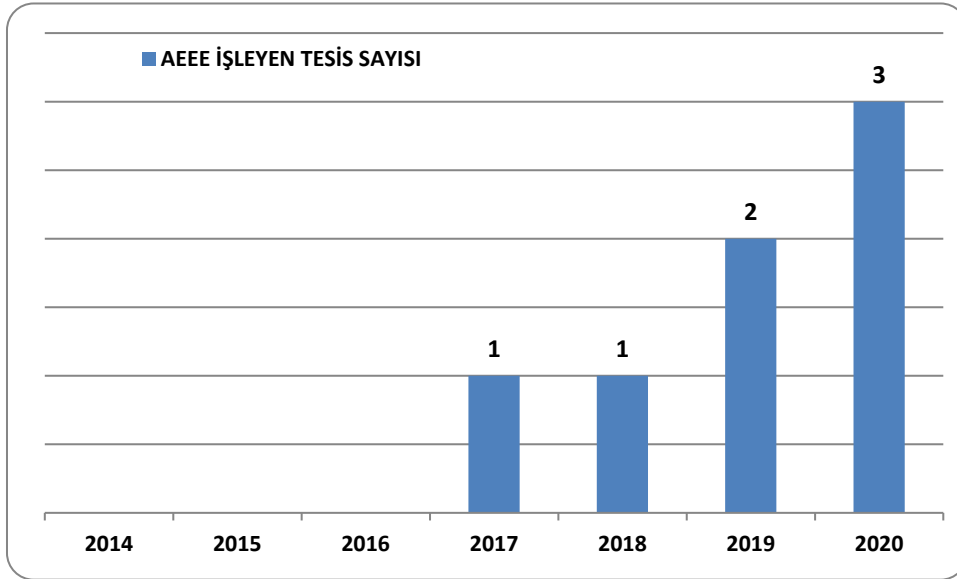
Grafik C.15 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

İlimizde AEEE Getirme Merkezi bulunmamaktadır. AEEE işleyen tesisi sayısı 3 adettir. Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezi bulunmamasıyla beraber atık işleme tesislerine gelen atık miktarlarına Atık Yönetim Uygulaması Dinamik Raporlama kısmından ulaşılmıştır.

Grafik C.16 - Yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2020)

Grafik C.17 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı
(e-izin, 2020)

Çizelge C.42 –2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar

(Kaynak, yıl)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE'nin Toplandığı Getirme Merkezleri ¹ Sayısı	AEEE'lerin Toplandığı Aktarma Merkezleri Sayısı	Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
yok	yok	yok	3	1698

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge C.43 - 2020 yılı teslim alınan ÖTA sayısı

(Kaynak, yıl)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
2	-	-	-	-

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge C.44 – 2019 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri

(Atık Yönetim Uygulaması, 2020)

Aşağıdaki tablo Atık Yönetim Uygulaması Atık Beyan Sistemi Dinamik Raporlama kısmından alınmıştır.

Atık Kodu	Atık Miktarı(Toplam kg)	Atık İşleme Yöntemi Kodu
150101	47	R12
150102	23	R12
150107	70	R12
150101	15	R12
150102	10	R12
100101	3500	R12
150106	25	R12
200140	15480	R12
200140	29568	R12
150106	58	R12
150101	168160	R12
150102	80920	R12
150103	496240	R3
150106	157	R12
150101	13	R12
150102	8	R12
190805	9450	R12
150106	230	R12
150106	260	R12

150106	40	R12
150101	10	R12
150102	15	R12
150101	100	R12
150102	80	R12
150106	217	R12
150101	15	R12
150102	15	R12
150101	150	R12
150102	15	R12
200140	60780	R12
150101	15	R12
150102	15	R12
190805	30740	R12
150101	880	R12
150106	1440	R12
150106	560	R12
020304	5766320	R3
020304	7509950	R3
150101	66000	R12
150102	32900	R12
150106	32740	R12
150106	30	R12
150101	15	R12
150102	15	R12
150101	10	R12
150102	10	R12
200301	750	D5
150101	142	R12
150102	100	R12
150104	72	R12
150107	65	R12
200140	5150	R12
150101	15	R12
150102	15	R12
150106	105	R12
150101	15	R12
150102	15	R12
150101	32	R12
150102	17	R12
150107	39	R12
150101	200	R12
150102	220	R12
120103	6060	R12
150106	200	R12
160103	600	R12
200140	2000	R12
150106	43	R12
150101	15	R12
150102	15	R12

150101	250	R12
150106	1241	R12
160117	11361	R12
200140	30	R4
150102	500	R12
200139	400	R3
020701	340180	R3
020705	904700	R3
170405	17080	R12
200102	11840	R5
200108	6160	D5
200136	59760	R12
150106	21224	R12
150101	101780	R12
150102	51260	R12
150103	54380	R12
150104	12340	R12
150101	1200	R12
150101	1180	R12
150101	1200	R12
150101	1180	R12
200140	1622180	R4
200140	1275650	R4
200140	323860	R12
200140	1665090	R4
150101	2580	R12
150102	1610	R12
150106	27	R12
150106	75	R12
190801	25000	D5
150106	683	R12
150106	2612	R12
150101	1416	R12
150102	286	R12
150107	388	R12
150101	3470	R12
150102	10436	R3
150106	1083	R12
180109	136	R13
180109	55	R13
150106	833	R12
150106	2000	R12
160214	1460	R12
170201	80930	R12
170203	31310	R12
170407	2840	R12
170411	820	R12
170411	10200	R12
150106	4146	R12
150106	885	R12

200140	175310	R12
200140	566700	R4
150101	5290	R12
150106	975	R12
180109	1	R13
150106	100	R12
150101	168	R12
150102	14	R12
150106	1399	R12
150107	21	R12
170405	5383	R12
150101	22	R12
150106	115	R12
150101	567	R12
150106	56	R12
150106	60	R12
170405	3460	R12
170405	3461	R12
170405	3460	R12
200134	1	R4
150101	1016	R12
150102	123	R12
150106	120	R12
150107	56	R12
170405	1922	R12
200134	5	R4
170405	3461	R12
150106	76	R12
170405	4614	R12
150106	1547	R12
150101	180	R12
150102	70	R12
120103	4540	R12
200140	32134	R12
150101	1250	R12
150106	4750	R12
150101	15	R12
150102	15	R12
150106	213	R12
160214	64730	R12
150101	100	R12
150102	60	R12
170407	650	R12
150102	750	R12
200140	150	R12
191212	481050	D5
150101	368	R12
150102	122	R12
150104	13	R12
150107	118	R12

150106	142	R12
150106	440	R12
150106	165	R12
061303	107200	R1
061303	54820	R1
061303	220800	R1
200140	44170	R4
190805	3850	R12
150101	300	R12
150106	105	R12
160604	9	D5
180109	9	R13
150101	140	R12
150102	600	R12

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde Demir Çelik Sektörü Mevcut Değildir.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurları geçirimsiz zeminde bekletilmektedir. Sanayiden kaynaklı arıtma çamurlarının da dolgu malzemesi olarak kullanıldığı, bazı tesislerin de arıtma çamurlarını lisanslı tesislere gönderdiği beyan edilmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde tıbbi atıklar Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği adına özel bir lisanslı firmaya toplatılarak Sulusaray Kasabası İçmece Mevkiinde bulunan lisanslı sterilizasyon tesisinde bertaraf edilmektedir.

İlimizde Tıbbi atıkların yönetimi Kapadokya İl Özel İdareleri ve Belediyeler Birliği tarafından yapılmaktadır. Tıbbi atıkların toplanması ve sterilizasyon tesisinde Turanlar Çevre Tekn. Müh. Taah. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılmaktadır.

Çizelge C.45 – 2020 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Nevşehir Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi, 2020)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Nevşehir	x		x				x	Nevşehir	Turanlar Çevre Tekn. Müh. Taah.ve Tic. Ltd. Şti	Nevşehir

Çizelge C.46 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Nevşehir Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi, 2020)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	189,744	204,994	202,720	202,142	214,207	223,927	262,846

C.14. Maden Atıkları

İlimizde daha çok taş ocağı ve pomza ocağı faaliyeti yapılmaktadır ayrıca maden zenginleştirme tesisi yoktur.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge C.47 – 2020 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı
(e-izin, 2021)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	3+6
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	6
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	yok
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1

Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	11
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	3
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	yok

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Ambalaj Bilgi Sistemi
Sıfır Atık Bilgi Sistemi
Çevre İzin ve Lisans Uygulaması
Nevşehir Belediyesi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında 2 adet firma vardır.

Çizelge Ç.48 – 2020 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	1
TOPLAM	2

2020 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.54’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.49 – 2020 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları
(Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	1
Kapsam Dışı	-
TOPLAM	2

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde 1 adet alt seviyeli 1 adet üst seviyeli olmak üzere BEKRA kapsamında 2 adet tesis bulunmaktadır.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Göreme Tepeleri, Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF-Türkiye) tarafından “Önemli Bitki Alanı (ÖBA)” olarak belirlenmiştir. Tarih öncesinden günümüze insan yerleşimlerinin sürdürüldüğü bu alan, günümüze kadar ulaşan önemli step bitki topluluklarını koruyabilmiş olup milli park sınırı içinde yaklaşık 650 taksonun varlığı saptanmıştır. Bunlardan 118'i Türkiye'ye özgüdür (endemiktir). Göreme Tepeleri ÖBA'da ülke çapında 23 nadir bitki bulunur: Örneğin, *Ferula halophila* bu yöreden başka sadece Tuz Gölü ve Konya çevresindeki tuzcul steplere özgü bir bitkidir. *F. halophila* aynı zamanda Bern Sözleşmesi Ek Liste I'de de yer almaktadır. Ayrıca bu alan Bern Sözleşmesi kapsamında Tehlike Altındaki Habitatlar arasındaki İran-Anadolu stepleri kapsamındadır. Diğer taraftan Dünya Mirası Listesi'ne alınmış olan Göreme Tepeleri ÖBA, Milli Park olarak da koruma altındadır.

D.2. Fauna

- a) Memeliler: Kurt (*Canis lupus*), Tilki (*Vulpes vulpes*), Su tipi (*Lutra lutra*), Porsuk (Meles meles), Sansar (*Martes foina*), Tavşan (*Lepus europaeus*)
- b) Kuşlar: Keklik (*Alectoris graeca*), Bildircin (*Coturnix*), Güvercin (*Columba livia*), Doğan (*Falco sp.*)
- c) Sürüngenler: Kaplumbağa (*Testudo graeca*), Kertenkele (*Lucertaviridis*).
- d) Balıklar: Yayın (*Silurus glanis*), Sazan (*Cyprinus*)

D.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

D.3.1. Ormanlar

Nevşehir İli Alanı: 517.658 ha.

Ormanlık Alan: 14.938,1 ha.

Ormanlık Alanların İl Alanına Oranı: %2

Verimli orman alanı 7336 ha, verimsiz orman alanı 7602,1 ha olup türleri sedir, karaçam, tüylü meşe, ardıç ve bademdir.

Ormanlık alanlar 1969-1988 yıllarında 5582,5 ha, 2002-2011 yılları arasında 7055,5 ha, 2017-2036 plan döneminde ise ormanlık alan 14.938,1 ha'dır.(Nevşehir Orman İşletme Müdürlüğü)

D.3.2. Milli Parklar

Göreme Tarihi Milli Parkı İç Anadolu Bölgesi'nde Nevşehir İli Sınırları İçerisinde yer almaktadır. Göreme ve çevresinin Milli Park olarak ayrılması 1967 yılında düşünülmüş ve bu yıllarda Milli Parkın uzun devreli gelişim planı yapılmıştır. Ancak o dönemde yürürlükte bulunan 6831 sayılı yasanın 25.maddesine göre yalnız orman rejimine giren alanlar Milli Park olarak ayrılabilirdiğinden bu plan uygulamaya konamamıştır.2873 sayılı yasanın 1983 yılında yayınlanması ile birlikte Göreme Tarihi Milli Parkı'nın kuruluş yolu da açılmış ve 30.10.1986 tarih 86/11135 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Milli Parkın ilanı gerçekleşmiştir.

D.3.3. Tabiat Parkları

İlimizde tabiat parkı yoktur

D.4. Çayır ve Mera

İlde mevcut çayır ve mera alanı 70000 ha. dır. İlimizde bulunan çayır ve mera alanları ülke genelinde olduğu gibi 6-7. Sınıf tarım alanı olup verimsiz mera türüdür.

D.5. Sulak Alanlar

İlimizde Kızılırmak nehri geçtiğinden dolayı sulak alanların korunması işlemleri Nevşehir Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğüne yürütülmektedir. İlimizde Ramsar sözleşmesine belirlenmiş sulak alan bulunmamaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

D.6.1. Tabiat Anıtları

İlimizde tabiat anıtı yoktur.

D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

İlimizde tabiat parkı ve tabiat anıtı bulunmamaktadır.

Bölgemize ait ilk sit alanı ilanı Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski eserler ve anıtlar Yüksek Kurul Başkanlığının 10.07.1976 tarih ve A69 sayılı kararı ile belirlenmiştir. Bu kararla belirlenen sit alanlarına ait kararlar, 23/07/1983 tarih ve 18113 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca verilmiştir. Bölgenin Ülkemiz Turizmde yerinin gün geçtikçe artması, bölgede özel sektör ve kamu kamu yatırımlarının kısa sürede ve hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla 23 Kasım 1990 gün ve 20703 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 90/1090 sayılı kararı ile Nevşehir Koruma Kurulu Müdürlüğü kurulmuştur.

D.6.3. Anıt Ağaçlar

Özkonak ve Yeşilözde olmak üzere toplamda 2 adet anıt ağaç bulunmaktadır.

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

İlimizde Özel Çevre Koruma Alanı yoktur.

D.6.5. Doğal Sit Alanları

Çizelge D.50 – Nevşehir ilindeki Doğal Sit Alanları
(Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2020)

NEVŞEHİR İLİ DOĞAL SİT ALANLARI			
ADI	ADET	ALAN m ²	ORAN
I. DERECE DOĞAL SİT	16	232.498.741,86	64,38
II. DERECE DOĞAL SİT	4	6.237.971,05	1,73
III. DERECE DOĞAL SİT	19	122.397.235,44	33,89
0,00	39,00	361133948,35	100,00

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
<https://ockb.csb.gov.tr/>

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

İlimizde arazi kullanım durumu aşağıda özetlenmiştir.

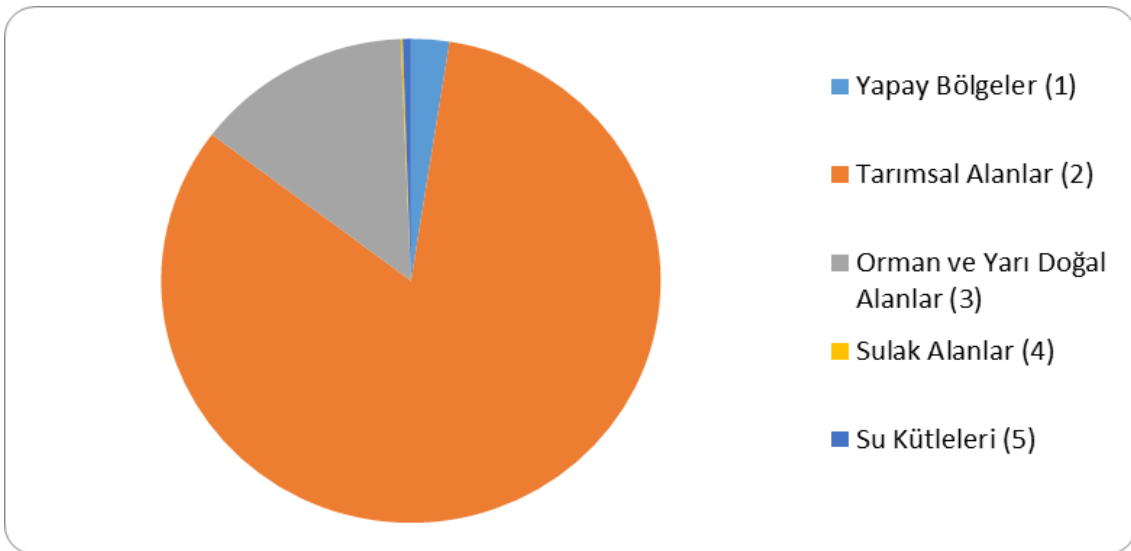
Yapay bölge alanı (1); 13562,43 ha, %2,47

Tarımsal Alanlar (2); 454578,83 ha, %82,85

Orman ve Yarı Doğal Alanlar (3); 76962,04 ha, %14,03

Sulak Alanlar (4); 639,34 ha, % 0,12

Su Kütleleri (5); 2905,34 ha, %0,53

Grafik E.18 – 2020 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, yıl)

Çizelge E.51 – Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2020)

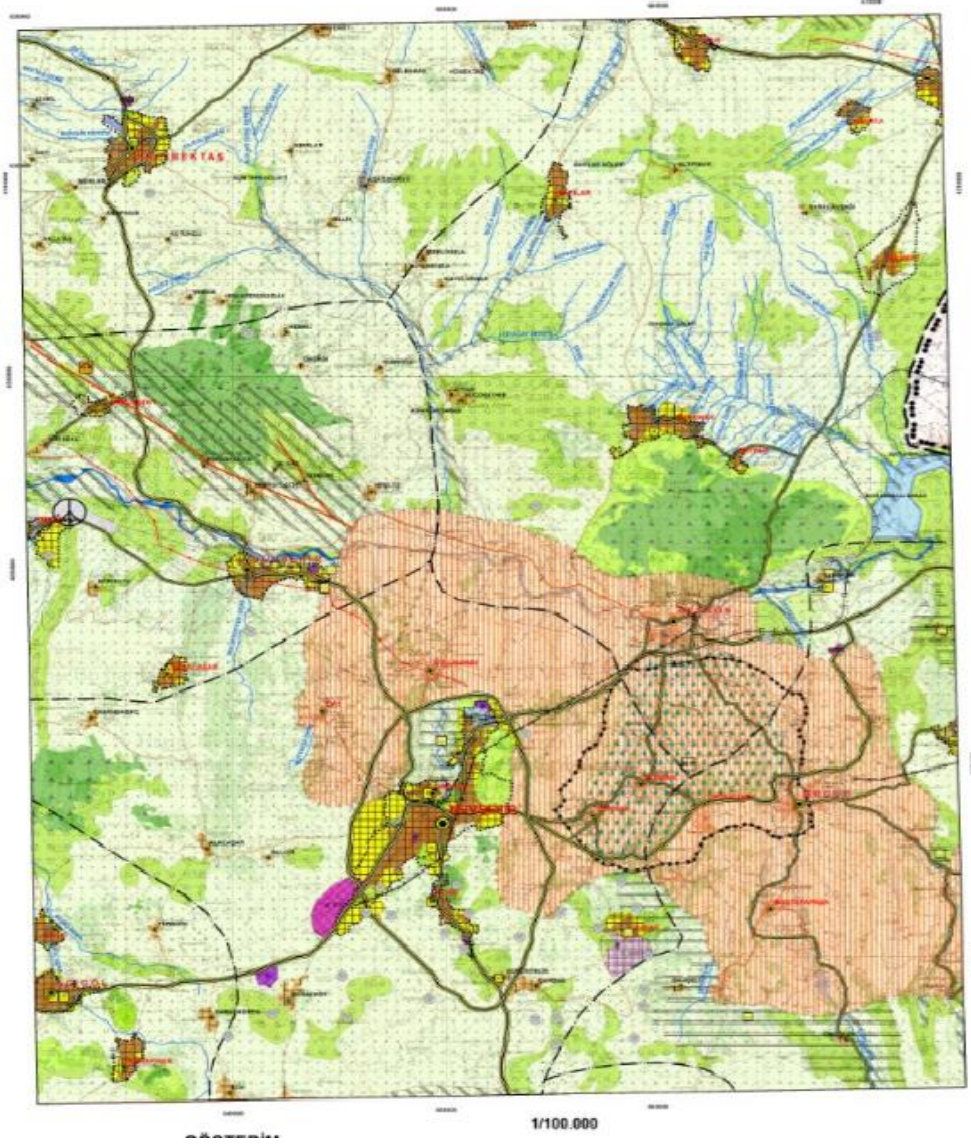
	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	10196,15	1,83	11081,38	1,99	10918,84	1,99	11356,07	2,07	13562,43	2,47
2) Tarımsal Alanlar	459973,26	82,48	459218,37	82,35	458791,37	83,67	457734,19	83,48	454578,83	82,85
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	85326,99	15,30	85004,39	15,24	76275,32	13,91	76143,97	13,89	76962,04	14,03
4) Sulak Alanlar	359,05	0,06	359,05	0,06	623,04	0,11	623,04	0,11	639,34	0,12
5) Su Yapıları	1807,04	0,32	1999,35	0,36	1723,50	0,31	2474,79	0,45	2905,34	0,53
TOPLAM	557662,49	100,00	557662,54	100,00	548332,07	100,00	548332,06	100,00	548647,98	100,00

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

İlimize ait Çevre düzeni planı aşağıdadır.

KIRŞEHİR - NEVŞEHİR - NİĞDE - AKSARAY PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI
KAYSERİ-K33

Harita E.4 – Nevşehir ilinin Çevre Düzeni Planı
(Nevşehir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2021)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Bölgemize ait ilk sit alanı ilanı Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski eserler ve anıtlar Yüksek Kurul Başkanlığının 10.07.1976 tarih ve A69 sayılı kararı ile belirlenmiştir. Bu kararla belirlenen sit alanlarına ait kararlar, 23/07/1983 tarih ve 18113 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca verilmiştir. Arazi kullanımında tarımsal alanlar %82,85 ile ilk sıradadır.

Kaynaklar

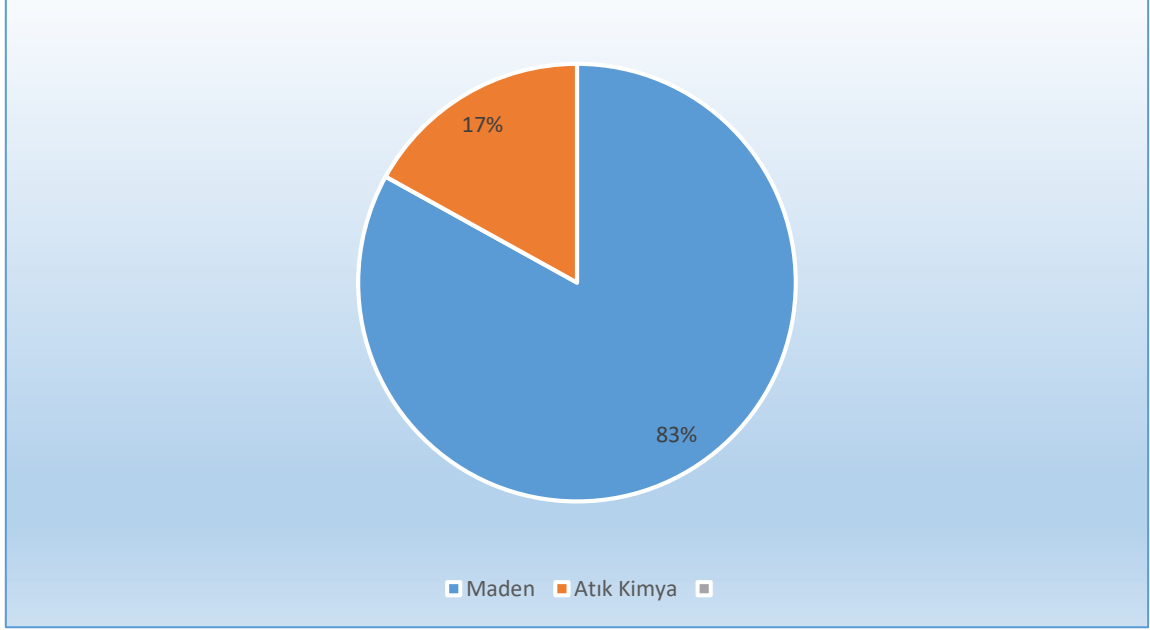
Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

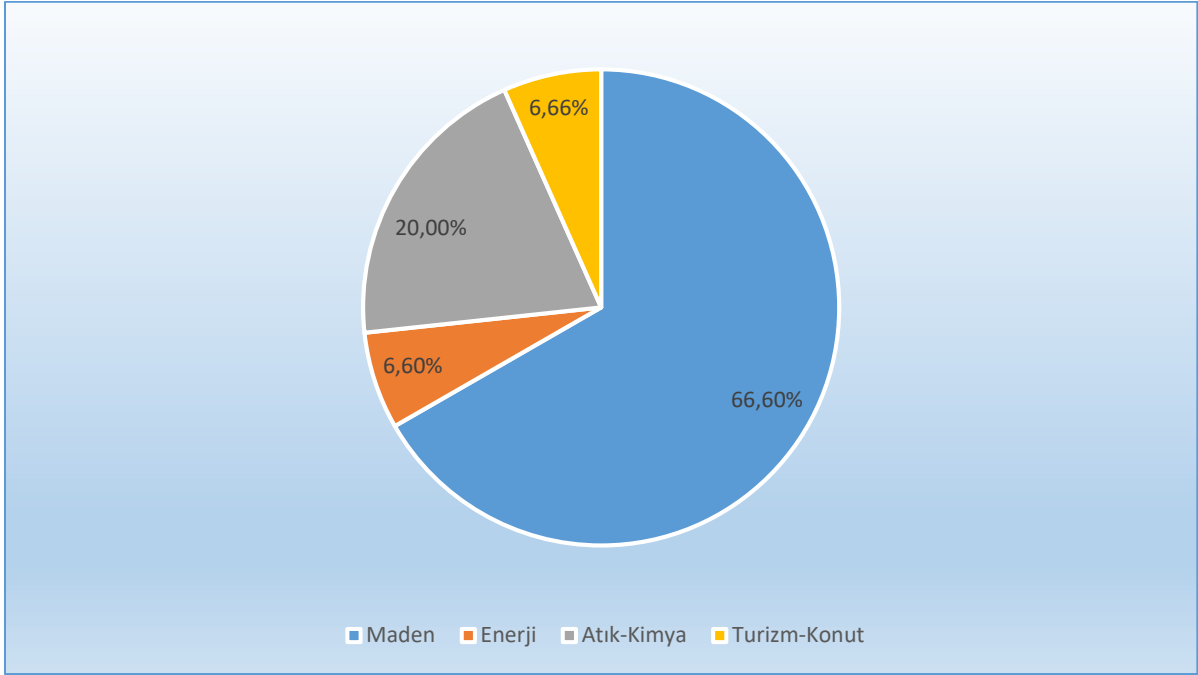
F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.52 – Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2020 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2021)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	10	1	-	-	3	-	1	15
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	5	-	-	-	1	-	-	6
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-

Grafik F.19 – 2020 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2021)

Grafik F.20 – 2020 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2021)

Çizelge F.53 – Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014-2020 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2021)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
30	631	132	112	67	44	128	1144

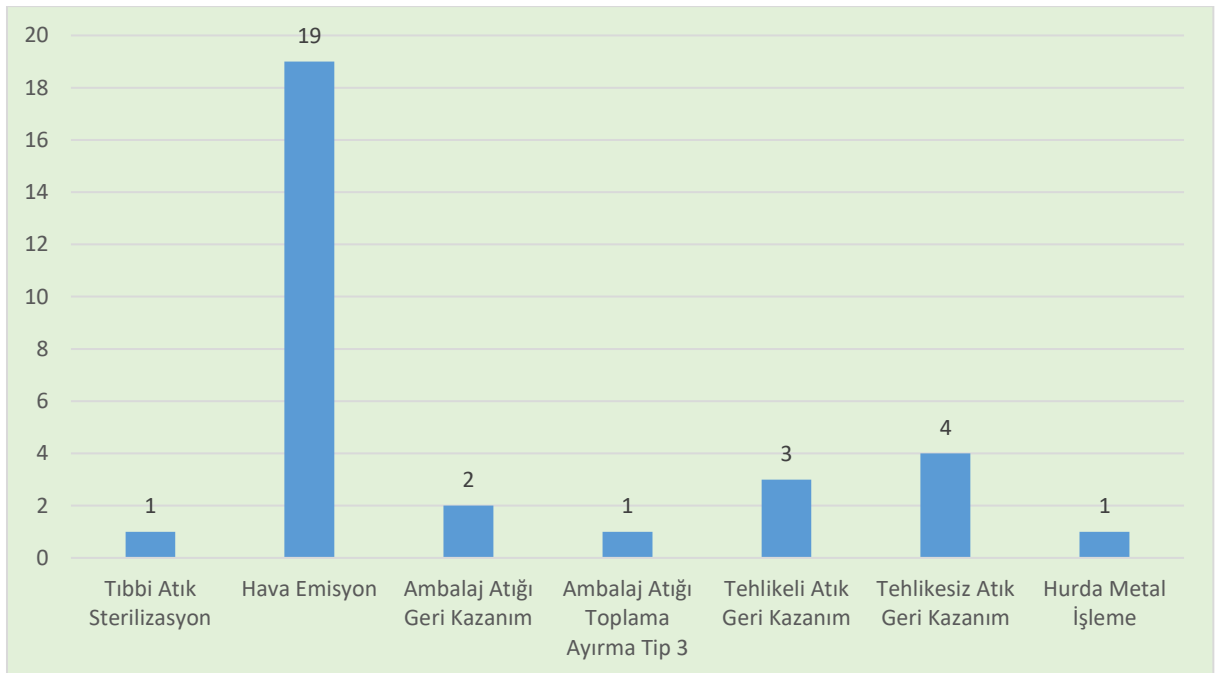
Çizelge F.54 – 2014-2020 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2021)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
10	-	1	-	1	-	-	12

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.55 – 2020 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2021)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	4	9	13
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	6	18	24
Çevre İzni Muafiyet Sayısı	32		32
TOPLAM			69

Grafik F.21 – 2020 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2021)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Çevre İzin ve Lisans Uygulamasından 2020 yılı içerisinde 13 Geçici Faaliyet Belgesi, 24 tane de Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiştir. Ayrıca 15 ÇED Gerekli Değildir, 6 tane de ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Kaynaklar

Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

e-ÇED Yazılımı

e-İzin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

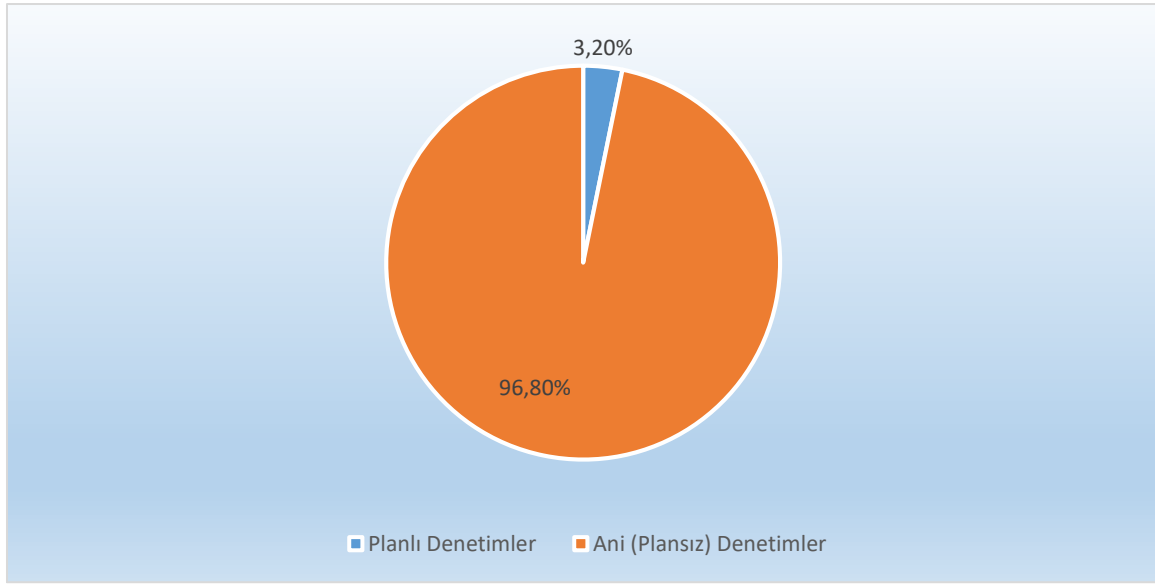
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.56 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2020)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	15
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	449+4
Genel toplam	468

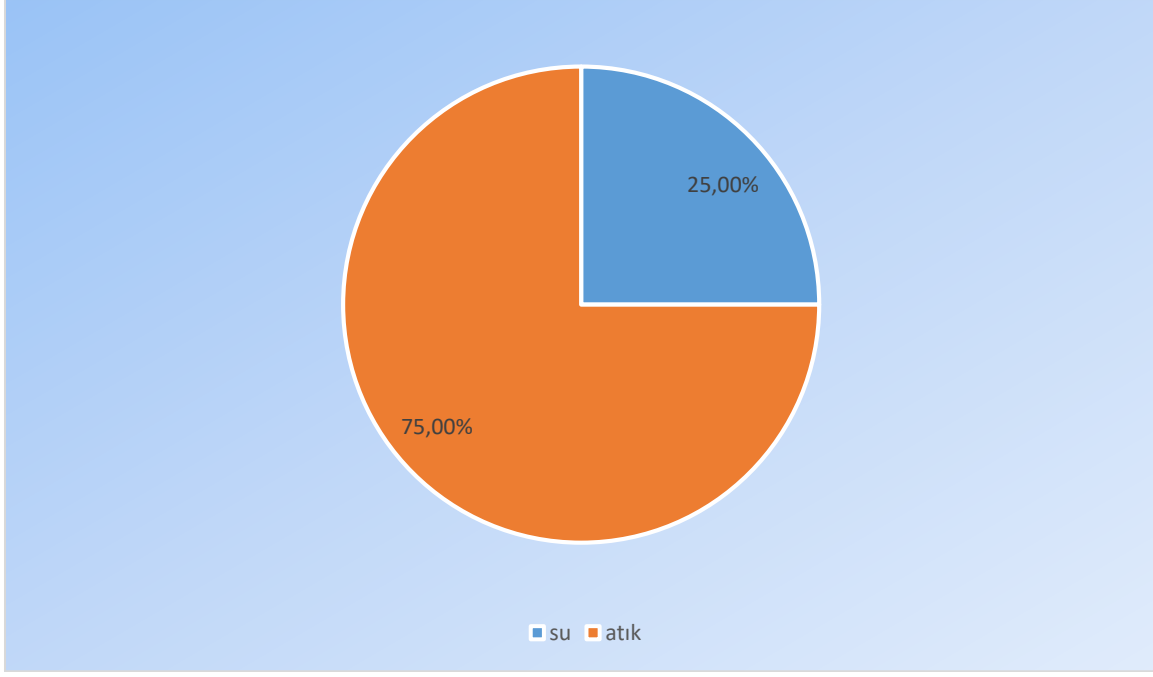

Grafik G.22 – ÇŞİM tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2021)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.57 – 2020 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2021)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	-	1	-	3	-	-	-	4
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	-	-	-	-	-	-	-	4
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	-	100	-	100	-	-	-	100

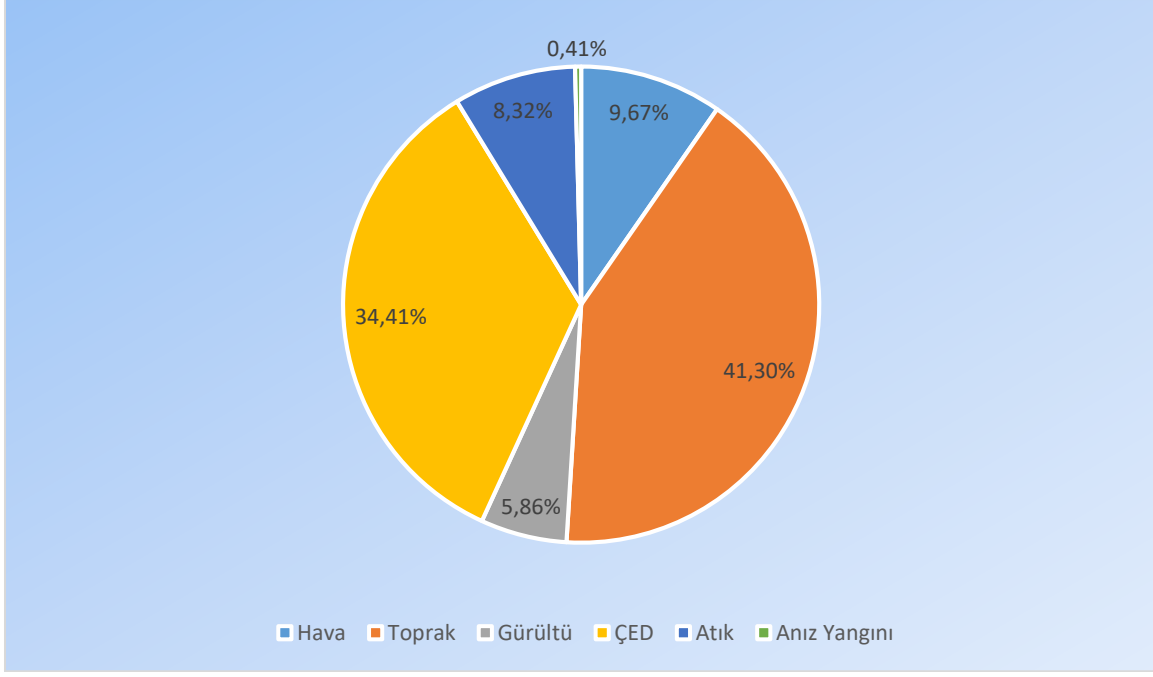

Grafik G.23 – 2020 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2021)

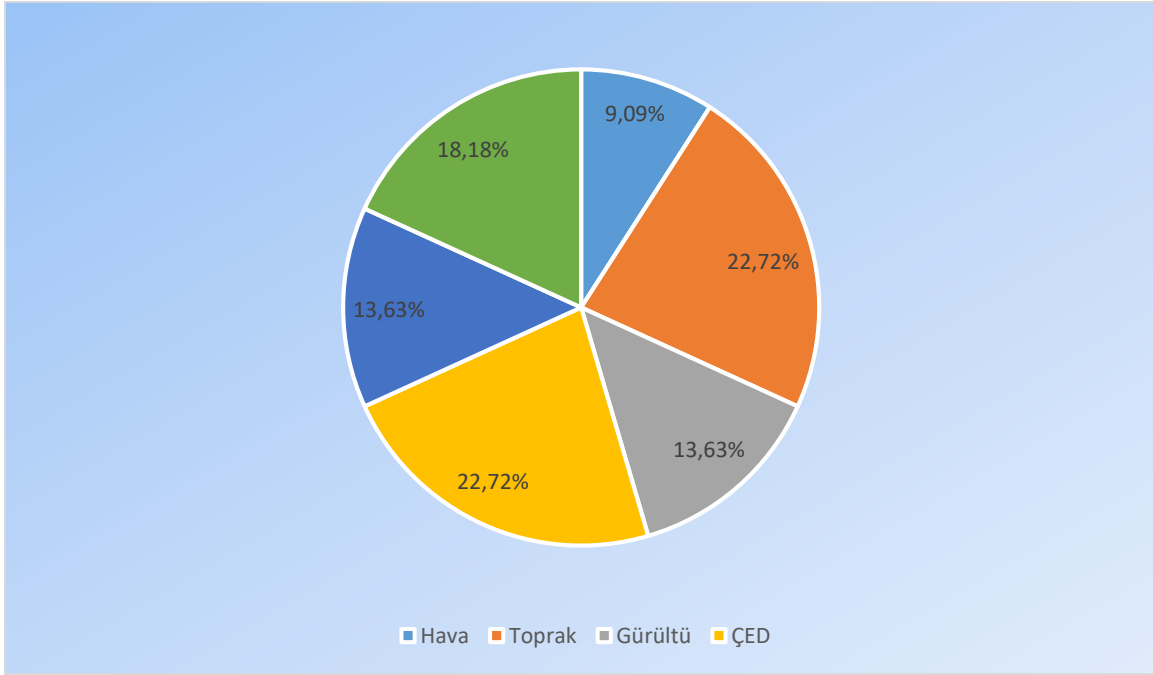
G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.58 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(e-denetim yazılımı, 2021)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer(Anız Yangını)	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	103.665	-	442.495	89.201	-	62.860	368.650	4.424,1	1071295.1
Uygulanan Ceza Sayısı	2	-	5	3	-	3	5	4	22

Grafik G.24 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2021)

Grafik G.25 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2021)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 2020 yılı içerisinde durdurma yapılmamıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde 2020 yılı içerisinde 472 adet denetim yapılmış olup bunların 15'i planlı, 457 tanesi de plansız(ani+şikayet)'dir. Hava, toprak, gürültü, ÇED konularında 14 adet ceza uygulanmış olup toplamda 941.575 TL ceza uygulanmıştır.

Kaynaklar

Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

İlimizde gerek kamu kurum ve kuruluşları olsun gerekse özel sektörden gelen talepler olsun eğitim talepleri değerlendirilmektedir. Özellikle sıfır atık konusunda eğitim verilmiştir.

Kaynaklar

Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü